

GAZETA WIECZORNA

wychodzi dwa razy dziennie: o godzinie 6-tej rano („Gazeta Poranna”) i o godzinie 2 popołudniu.

Ceny prenumeraty:

**Abonament miesięczny we Lwowie za oba wydania
gazety 2 korony.**

**Za codzienną dwukrotną dostawę do domu dopłaca
się 60 halerzy.**

Z przesyłką pocztową w kraju i monarchii:

miesięcznie. 2 K 50 h. z dwukrotną 3 K — h.
kwartalnie . 7 „ 50 „ wysyłką . . 9 „ — „
rocznie . . 30 „ — „ pocztową . 36 „ — „

W Niemczech miesięcznie . . . . . 4 K — h
W innych państwach Zw. p. miesięcznie 5 „ — „

Ceny ogłoszeń: Za wiersz jednospaltowy petitowy
lub jego miejsce 24 hal. Nadesłane za wiersz pe-
titowy lub jego miejsce 80 hal. Po kronice wiersz
2 kor. Nekrologia za wiersz petitowy 60 hal. —
Drobne ogłoszenia po 6 hal. za wyraz, wyrazy
łustem i czcionkami liczą się podwójnie. Numer
pojedynczy we Lwowie 4 hal., na prowincji 8 hal.

Nr. 640.

Lwów, sobota dnia 20. kwietnia 1912.

Rok II.

Lwów, 20. kwietnia.

Kalendarzyk.

Dziś: Agnieszki Pol. — Gr. kat. Herłuja.
Wschód słońca o godzinie 4-9 rano, zachód o go-
dzinie 6-00 popołudniu.

Prognoza:

Galicja wschodnia: Zmiennie, później za-
chmurzenie zmniejsza się, niepewnie, nieco cieplej, wscho-
dni mierny wiatr.

Galicja zachodnia: Przeważnie pogodnie,
niepewnie, nieco cieplej, wschodni mierny wiatr.

Zgromadzenia i posiedzenia:

O g. 6 w. w sali ON6 (ul. Nablaka 3) walne zgro-
madzenie L. K. S. „Sparta”.

O g. 7 w. w sali III. Politechniki walne zgromadze-
nie akad. Koła turystycznego.

Jutro w niedzielę:

O g. 9, przed poł. walne zgromadzenie Towarzystwa
dziennikarzy polskich w sali Kasyina miejskiego (ul. Aka-
demicka).

Odczyty i wykłady:

O godz. 7 w. odczyt Z. Stomnickiej pt.: „Wrażenia
z kilku szkół warszawskich (ul. Długosza 5).

Jutro w niedzielę:

O g. 7-30 w. odczyt M. Skiby „O pierwszorzędnym
środku przeciw drożyznie” staraniem „Wyzwolenia” (Ko-
chanowskiego 4).

Zabawy i zebrania:

O g. 4 po poł. Jarmark w wielkim mieście Paca-
nowie w Kasyinie miejskiej.

O g. 8 w. raut wiosenny akad. Koła TSL. w sali
Kasyina miejskiego.

O g. 7 w. przedstawienie amatorskie w czytelni
TSL. im. Goldmana.

O g. 8 w. święcone w „Sokole” III. (ul. św. Mar-
cyna 1. 6).

O g. 8-30 w. wspólne święcone lwowsk. Tow. ogrod.
w pawilonie restauracyjnym ogrodu polezułckiego.

O g. 8 w. wspólne święcone w Klubie Narodowym.

O g. 8 w. święcone w „Sokole” II.

Jutro w niedzielę:

O g. 6 w. „staropolskie święcone” staraniem TSL.
im. Emili Plater (Rynek 9 I. p.).

O g. 6 w. święcone stow. „Wspólność” w sali małej
„Gwiazdy” ul. Franciszkańskiej.

O g. 4 po poł. święcone staraniem stow. „Jedność”
i „Przyjaźń”.

O g. 11 przed poł. Uroczysty Poranek z okazji 10-
letniego istnienia stow. śpiewackiego „Chór robotniczy”
we Lwowie w sali stow. rękodrz. „Gwiazda” (ul. Francisz-
kańska).

O g. 7 w. przedstawienie amatorskie i tańce („Ska-
ła” ul. Mickiewicza 28).

O g. 8 wiecz. wieczornica taneczna w wielkiej sali
„Gwiazdy” przy ul. Franciszkańskiej 1. 7.

O g. 7-30 w. w lokalu „Sokoła” III (ul. św. Marci-
na 6) przedstawienie amatorskie.

O g. 7 wiecz. przedstawienie amatorskie w czytelni
TSL. im. Goldmana.

O g. 11 przed poł. staraniem O. N. 6 gromadne
zwiedzanie Muzeum Staupigii i cerkwi włoskiej.

O g. 9 r. obchód ku uczczeniu 118. rocznicy zwy-
cięstwa Jana Kilińskiego na ulicach Warszawy, w lokalu
Tow. im. Kilińskiego.

O g. 4 po poł. w stow. murarzy (ul. Clowa 6) za-
bawa dla dzieci.

O g. 9 przed poł. wycieczka do rzeźni miejskiej,
staraniem uniwersytetu lud. im. Mickiewicza. Punkt zborny
przed rzeźnią.

Repertuar Teatru miejskiego:

O g. 3 po poł. „Irydyon” z Adwentowiczem w roli
tytułowej.

O g. 7 w. „Cnotliwa Barbara” operetka w 3 aktach
Rudolfa Bernanera i Leopolda Jakobsona, muzyka Oskara
Nedbala.

„DYALEKT”.

Lwów, 20 kwietnia.

Rada państwa w Petersburgu obradowała
wczoraj nad rosyjskim szkolnictwem ludowym.
Przy paragrafie, omawiającym język miejscowy,
w którym nauka ma być udzielana, postawili
dwaj członkowie Rady wysoce charakterystyczny
wniosek: oto zażądali, aby ludności małopolskiej
nie uznawano za innojęzyczną, aby temu języ-
kowi, którym u nas posługują się Rusini, nie
przyznawano praw i charakteru osobnego słow-
nictwa, aby go — co najwyżej — uznano za
„dialekt” języka rosyjskiego, za gwara ludo-
wą, narzecze, któremu żadne odrębne nie należą
się prawa...

„Petersburska Agencja telegraficzna”, która
tę wieść przekazała Europie, podała też argu-
mentację panów Pichna i Ofrosimowa. Argu-
mentacja ta nie powołuje się na filologiczne
dowody, czy folklorystyczne i etnograficzne
stwierdzenia, lecz opiera się o pobyty czysto
polityczne, powołuje się na rosyjską rację stanu,
która tam, gdzie jej to potrzebne, robi z języka
— narzecze, degraduje naród do dyalektycznej
grupy rosyjskiej. Odrębność językową Rusinów,
argumentują panowie Pichno i Ofrosimow, pozo-
staje w związku z dążeniami politycznymi, które
są szkodliwe dla narodu rosyjskiego. Działacze
rosyjscy winni sobie zatem uprzytomnić, że w
przyszłości łatwo możnaby poza granicami
Rosyi mieć ważny interes w tem, aby ruch ten
wzmocnić. Jeżeli zaś kiedykolwiek ruch ten
miał się rozszerzyć, to trudno wyobrazić sobie
coś dotkliwszego dla narodu i państwa rosyj-
skiego*.

To wybitnie polityczne podłoże, które nadali
członkowie rosyjskiej Rady państwa sprawie,
mającej właściwie charakter oświatowy — jest
bardzo znamienne. Odsłania ono najgłębsze po-
kłady polityki rosyjskiej odnośnie do Rusinów i
stanowi znakomitą ilustrację kierunku polityczne-
go, który z wielką intensywnością rosyjscy mę-
żowie stanu na Ukrainie propagują, a który
echem i w naszym kraju, wśród ludności ruskiej,
się odzywa.

Wszak widzimy w ostatnich latach u nas w
Galicyi wzmocnienie się akcji, systematycznie u-
prawianej, identyfikującej narodowość ruską z ro-
syjską, a starającej się zniweczyć przedewszyst-
kiem odrębność językową Rusinów przez forso-
wanie „literackiego” języka rosyjskiego w miejsce
rodzimego ruskiego, który pp. Pichno i Ofrosi-
mow, a za ich dyktatem Dudykiewicz i Marko-
wy sprowadzają do miary gwary, narzecza, dya-
lektu.

Wszak widzimy, jak propaganda prawosła-
wia w Galicyi, która po procesie Olgi Hrabar
z r. 1882 nieco ucichła, ostatnio znowu weszła za
podatnym materiałem. Duszołapstwo to krzewi
się znowu niepomiernie. Wszak z oficyny „Sta-
upigii” lwowskiej rozsyła się gotowe formularze

drukowane, na których chłop ma jeno złożyć pod-
pis, a wystąpienie z grecko-katolickiej cerkwi jest
faktem dokonany.

Wszak widzimy, jak w czytelniach im. Kacz-
kowskiego podaje się ludowi lekturę, przesiąknię-
tą nawskroś ideologią „Związku prawdziwych Ro-
syan”, a specjalne odczyty i obrazy świetne glo-
ryfikują najskrajniejszych szowinistów rosyjskich.

Wszak widzimy codziennie posiew tej propagan-
dy. Czytamy o kształceniu się kandydatów ruskich
na popów prawosławnych w seminariach rosyj-
skich, o Hudymach, Ileczkach, Sandowiczach z
brodzkiego, sokalskiego czy gorlickiego powiatu,
przyjmujących święcenia od prawosławnych bi-
skupów i krzewiących potem u nas po wsiach
to, czem w Rosyi przesiąknęli.

Fakta te otwierają oczy na linię, idącą z
Petersburga poprzez prowincje rosyjskie, mają-
ce ludność małopolską, do Galicyi.

Propaganda ta, która daje następnie hr.
Bobrińskiemu na łamach londyńskiego dziennika
asumpt do gwałtownych na krzywdy, jakich „Ro-
syanie” w Galicyi doznają, napotykać winna w
pierwszej mierze na odpór narodowo uświada-
mionych Rusinów. W ich to żywotnym interesie
leży, aby infiltracji prawosławia i języka rosyj-
skiego w Galicyę jak najsilniej się przeciwstawić,
aby tej hydrze, która przedewszystkiem ich wła-
sne dzeci pożera, łeb urwać. Boć przecież propa-
ganda rosyjska w Galicyi nikomu innemu
nie ze stanu posiadania narodowego urwać nie
może, jak tylko Rusinom.

Lecz nie o to nam tu chodzi. Nie potrze-
bujemy przecież Rusinom wskazywać tej zmory,
nad nimi ciążącej, bo ją sami dobrze widzą i jej
działanie na własnej skórze odczuwają.

Chodzi o co innego. Chodzi o porównanie
stanowisk, jakie zajmuje naród polski i Rosya
wobec zasadniczych kwestyi bytu narodowego
Rusinów. Cóżby powiedzieli, gdyby — wzorem
panów Pichna i Ofrosimowa — z trybuny par-
lamentarnej padły ze strony polskiej twierdze-
nia, zaprzeczające racji bytu językowi ruskiemu,
odrębności narodowej ruskiej? Gdyby tę odręb-
ność kwestyonowano z taką zawziętością, jak to
czynią Bobrińscy? Gdyby nasyłano specjalnych
emisaryuszów, mających za zadanie niwelowanie
różnic narodowych, szerzenie ekspansji zabor-
czej i to w sposób dla każdego narodu najnie-
bezpieczniejszy, bo godzący w najdroższy jego
skarb — język, obyczajowość, oświatę, lite-
raturę?

Nasi ukraińscy działacze, gdzie i kiedy tylko
mogą, wywlekają przed forum Europy rzekome
krzywdy, których od nas doznają. A jednak czyż
któremu z naszych polityków wpadło na myśl
kwestyonować ich prawa do odrębności narodo-
wej, zaprzeczać samoistności języka ruskiego,
zadawać takie ciosy, sięgające w samo osierdzie
narodowego bytu, jak to z największym cynizmem
czynią rosyjscy działacze i na swej trybunie par-
lamentarnej i na łamach prasy światowej.

Dzisiejszy numer zawiera 16 stronik druku.

Czyż w porównaniu z tonem, w jakim się w rosyjskiej Radzie państwa traktuje żywotne sprawy narodowe ruskie, sprawy językowe i oświatowe — ton, który panuje w naszym Sejmie, ilekroć chodzi o podniesienie poziomu oświaty wśród mas ruskich, do niedawna tonących w pomroce analfabetyzmu, nie jest wprost anielski, owiany jak najlepszymi, humanitarnymi i kulturalnymi intencjami?

Tam przecież się wprost Rusinom prawa do własnego języka w szkołach ludowych — tu stwarza się dla nich ilość szkół ludowych, przewyższających liczbę szkół z polskim językiem wykładowym.

Tam brutalnie przechodzi się do porządku nad egzystencją narodu ruskiego — tu grzęźnie przez dwa już lata tok spraw sejmowych i zaniedbuje się mnóstwo zalegających kwestyi i oświatowych i gospodarczych, bo politykom ruskim koniecznie do szczęścia potrzeba jeszcze 4 i pół mandatów.

Antytez takich naliczyć moglibyśmy moc.

Lecz, mimno wszystko, Polacy „krzywdzą”... Polacy są wrogami...

Czyż ci ludzie nie umieją patrzeć, słuchać? Czyż wnioski Ofrosimowów, artykuły Bobrińskich, robota ich galicyjskich agentów oczu im nie otwierają?

Rząd rosyjski wypiera się „Now. Wremieni”.

Wiedeński korespondent „Czasu” donosi swej redakcji:

Obiega tu pogłoska, uprawdopodobniona przez różne okoliczności, że rosyjski ambasador Giers pojawił się u ministra spraw zagranicznych Berchtolda i złożył imieniem swego rządu oświadczenie, że rząd rosyjski nie identyfikuje się z anty-austriacką kampanią dziennika „Nowoje Wremia” i że zerwał z tym dziennikiem wszelkie stosunki.

Porozumienie czesko-polskie na Śląsku.

Lwów, 20 kwietnia.

Niemiecka prasa na Śląsku z „Silezią” na czele jest ostatnimi czasy mocno zdenerwowana... Wymiana „nuncyów” między obiema Radami narodowymi, czeską i polską, szereg kroków porozumiewawczych, ostatnio dokonanych, przyprowadza Niemców śląskich o zły humor. Wszak ze sporu czesko-polskiego czerpali swą siłę, żywili się rezstojem, panującym wśród Słowian. Dlatego też ze strachem patrzą na przygotowawcze czynności, zmierzające do porozumienia obu narodów śląskich.

Ważnym materiałem dla tych przygotowań jest ankietą, którą urządziła redakcja czeskiego „Dennika” w Morawskiej Ostrawie. Rozesłała ona do szeregu osobistości kwestyonaryusz, zawierający warunki, pod jakimi ugoda czesko-polska mogłaby przyjść do skutku.

Wśród nadesłanych odpowiedzi na czoło wybija się głos pisał ks. Londzina, który widocznie mocno podzielał, kiedy przedrukowały go wszystkie niemal pisma czeskie. W najogólniejszych zarysach odpowiedź ks. Londzina przedstawia się tak:

Przedewszystkiem skonstatował poseł Londzin, że dla kilkunastu spornych gmin w okręgu węglowym nie powinno się narażać na szwank

przyjaźni dwóch narodów słowiańskich, którym grozi odwieczny ich wróg — Niemiec. Spór czesko-polski powinien stracić swój ostry charakter i zdegradowany być do rzędu lokalnego zatargu.

Za zgodą polsko-czeską przemawia głównie nadzwyczaj wrogi system rządowy w stosunku do Polaków i Czechów, który niczem nie różni się już od systemu pruskiego, stosowanego do Polaków pod zaborem pruskim. Władza nasyła wszędzie do polskich okolic gromady urzędników niemieckich, którzy z wiedzą swoich przełożonych uprawiają otwarcie politykę wszechniemiecką.

Niemiecki przemysł otwarcie dzisiaj zorganizował się, celem zduszenia ludności słowiańskiej. Wobec takiego naporu władz rządowych, niemieckiego przemysłu, „Schulvereinu”, „Nordmarku” i niemieckich rad narodowych, musimy koniecznie dążyć do czesko-polskiej zgody. Dziś nawet przeciwnicy jej zmienili front i u nich objawia się chęć do zaprzestania dalszej walki.

Poseł ks. Londzin zgadza się na stanowisko, zajęte przez czeską Radę narodową, ujęte w słowa: „Czego od nas będą żądali Polacy śląscy dla siebie w gminach czeskich, to niechaj jednocześnie dadzą Czechom w śląskich gminach polskich”. Nie będzie to wcale nieszczęściem — pisze ks. Londzin — jeżeli około 15 gmin będzie pod względem szkolnictwa mieszanych.

Domagamy się dalej, — czytamy w tej odpowiedzi, — aby wybory gminne w tych spornych miejscowościach odbywały się zawsze pod znakiem kompromisu. Trudniejsza to będzie sprawa, ale przy dobrej woli i nacisku jednego i drugiego społeczeństwa, nie będzie to rzeczą niemożliwą. Bez kompromisowych wyborów trudno byłoby utrzymać spokój w poszczególnych gminach, gdyż walka wyborcza daje zwykle powód do rozdziewku i rozdrażnienia.

Wierzę mocno — kończy ks. Londzin — że ugoda czesko-polska jest możliwa i że do skutku przyjdzie. Wobec wspólnego wroga musimy zapomnieć o wspólnych urazach, w przeciwnym razie może być bardzo źle. Biermy sobie przykład z Chorwatów i Serbów, którzy, widząc grożące niebezpieczeństwo, podali sobie ręce, celem zwalczania Madziarów. A gdyby chwilowo zgoda ta nie przyszła do skutku, to jestem przekonany, że po upływie kilku lat, z powodu wzrostu szowinizmu i radykalizmu niemieckiego, sama się znajdzie i przeprowadzona zostanie z większą jeszcze łatwością, aniżeli może w obecnej chwili. Bieda nauczy nas zgody.

Ustawa o agentach handlowych.

Na posiedzeniu rady przemysłowej w Wiedniu, która odbyła się 19. bm. w ministerstwie handlu, z udziałem członków Rady przemysłowej, zastępców ministerstwa sprawiedliwości i handlu oraz fachowych ekspertów, omawiano projekt ustawy normującej stosunki agentów handlowych. Referent radca Bittner, członek Rady przemysłowej poddał projekt gruntownej krytyce i zaproponował szereg zmian. W dyskusji poruszono myśl, by przyjąć odnośne paragrafy co do agentów z ustawodawstwa handlowego Niemiec; myśl ta jednak nie uzyskała poparcia, wobec czego przyjęto projekt ustawy z poprawkami referenta i innych członków Rady. W posiedzeniu brał udział członek ministerstwa handlu, radca Staniewicz.

Parlament a Chorwacya.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Wiedeń, 20. kwietnia.

Sytuacja parlamentarna dzięki oświadczeniu hr. Stürgkha w sprawie chorwackiej stanowczo się polepszyła. Mimo to brak jeszcze jasnej orientacji, bo sprawa chorwacka i nadal dominuje nad wszystkimi innymi.

Grupa Sustersica niema wprawdzie zamiaru czynienia dalszych trudności, ale Dalmatyńcy — oświadczywszy wczoraj, że wyjaśnienia hr. Stürgkha ich nie zadowalają, uchwalili wieczorem prowadzenie dalszej opozycji za pomocą najostrożniejszych środków, dopóki nie zostanie przywrócona w Chorwacyi konstytucya.

Wobec tego, że do dyskusji nad przedłożeniem o pragmatyce służbowej zgłoszony jest jako następny mówca dalmatyński poseł Dulibic, trzeba się liczyć z ewentualnością obstrukcyi na wtorkowym posiedzeniu Izby, o ile do tego czasu nie nastąpi jakiegokolwiek porozumienie.

Dziś odbędzie się w parlamencie *sui generis* „chorwacka Rada wojenna”. Przybędą bowiem na wspólną konferencję chorwaccy posłowie z Austrii, Węgier, jakoteż z krajów anektowanych, aby powziąć postanowienie co do wspólnej akcji na wypadek gdyby do wtorku nie dano dostatecznej gwarancji co do przywrócenia praw konstytucyjnych w Chorwacyi. Zamierzona jest równoległa akcja we Wiedniu, Budapeszcie, Zagrzebiu i Serajewie, celem zmuszenia miarodajnych czynników do szybkiego załatwienia sprawy chorwackiej.

Grupa Sustersica w tej konferencji oficjalnie nie weźmie udziału, ale członkowie stronnictwa prawa, którzy również należą do tej grupy, będą na konferencji obecni.

Z Budapesztu donoszą, że cała prasa bardzo ostro atakuje hr. Stürgkha z powodu jego oświadczeń w sprawie chorwackiej. Niektóre dzienniki wzywają nowego premiera Lukacs, aby zażądał satysfakcji imieniem Węgier.

DR. LUKACS PREMIEREM.

(Najbliższe czynności nowego premiera. — Porozumienie z hr. Tiszą. — Jaką będzie reforma wyborcza. — Skład nowego gabinetu. — Sesja delegacyjna. — Przypuszczalna lista nowych ministrów.)

(Telefonem od naszego korespondenta).

Wiedeń, 20 kwietnia.

Dr. Lukacs, który wczoraj wieczorem na audyencji u cesarza zamianowany został węgierskim prezydentem ministrów, dziś rano powrócił do Budapesztu i natychmiast podjął kroki, mające na celu utworzenie gabinetu. Następnie nowy premier wróci do Wiednia i przedłoży monarsze listę członków swego gabinetu.

Dr. Lukacs w ostatnich dniach przeprowadził szereg konferencji ze stronnictwami i zapewnił sobie przedewszystkiem poparcie ze strony stronnictwa pracy narodowej. Stronnictwo to utworzy rzeczywiście zwartą większość celem popierania polityki Lukacs.

Jak donoszą z Budapesztu, dr. Lukacs po-

„Skromne wydatki,
nizkie ceny“.

TELEGRAM!

Nowo otworzony magazyn
Konfekcyi damskiej i dzieci-
nej, oraz główny skład tutez

MAKS GILDENER
Lwów, Teatralna 21 (naprzeciw Domu Na-
rodowego). 2656

Najstarsza
w kraju
fabryka

STÓR

Największy
w kraju
skład

TAPET

(nie posiadają-
cych trujących
składników)
z pierwszorząd-
nych
fabryk kartel.

W. ADAMSKI
WE LWOWIE 2637

MATERIE MEБLOWE. DYWANY, CHODNIKI, FIRANKI itp. **Hotel George'a.**

Karty do gry 2361 **śliczne swoj-
skie wzory** **Krajowego wyrobu**
do nabycia we wszystkich odnośnych sklepach całego kraju.
Fabryka: Lwów, ul. Zielona 20.

rozumiał się także co do wszystkich aktualnych kwestyi z hr. Tiszą, który nie będzie stawiał żadnych trudności utworzeniu nowego gabinetu. Zdaje się również, że Lukacs, prędzej czy później, zawrze pewnego rodzaju kompromis ze stronnictwem Justha, a to na podstawie porozumienia w sprawie reformy wyborczej. O ile wiadomo, Lukacs i Justh konferowali już w tej sprawie, zdaje się też, że w najbliższym czasie przyjdzie do skutku porozumienie co do kwestyi prawa wyborczego na tej podstawie, że Lukacs oświadczy gotowość wprowadzenia reformy, uznającej powszechność i równość prawa wyborczego, jakoteż głosowanie według gmin. Lukacs zgodzi się również na tajności zastrzeże sobie jedynie pewne wyjątki natury technicznej. Reforma wyborcza zawierać będzie przy tem pewne postanowienia, mające na celu zawarowanie hegemonii narodu węgierskiego.

Przyszły gabinet Lukacsa złożony będzie wyłącznie z członków stronnictwa pracy narodowej. Zdaje się jednak, że resort ministerstwa spraw wewnętrznych na razie nie zostanie obsadzony i że Lukacs prowizorycznie obejmie ten portfel. Dzieje się to w tym celu, aby ten ważny resort zachować dla jakiegoś parlamentaryzmu, któryby — ciesząc się ogólnem zaufaniem wszystkich stronnictw parlamentarnych — w danej chwili mógł wziąć na swe barki przeprowadzenie reformy wyborczej.

Sprawa sesyi delegacyjnej dotychczas nie jest jeszcze załatwiona. Czynniki miarodajne liczą się jeszcze zawsze z możliwością odbycia krótkiej sesyi delegacyjnej w dniach 29 i 30 b. m. celem załatwienia prowizoryum budżetowego.

Co do składu gabinetowego obiega w kołach poinformowanych następująca lista: Lukacs — prezydium, skarż i prowizorycznie sprawy wewnętrzne, hr. Bela Serenyi — handel, Franciszek Kabos — rolnictwo, hr. Jan Zichy — ministerstwo przy dworze królewskim, Bersewicz — oświata, Karol Greccsak — sprawiedliwość, Hazai — obrona krajowa.

Hr. Teodor Pejacevic zostanie prawdopodobnie ministrem dla Chorwacyi, albo też banem, gdyż należy się liczyć z tem, że Cuvaj absolutnie nie może pozostać w urzędzie.

Po zamknięciu Dardaneli.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Wiedeń, 20 kwietnia.

W tutejszych kołach dyplomatycznych oceniają już o wiele spokojniej i trzeźwiej onegdajszą akcyę floty włoskiej przed Dardanelami. Powszechnie podnoszą, że akcyja ta wywołała we wszystkich centrach dyplomatycznych niezadowolenie. Wobec tego Włosi z pewnością nie zechcą dalej prowadzić popularnej akcyi, zwłaszcza, że mogliby się narazić na protesty mocarstw.

„Frankfurter Zeitung” donosi z wiedeńskich kół dyplomatycznych, iż rząd austriacki z powodu ataku na Dardanele poczyni stanowcze kroki dyplomatyczne w Rzymie.

W Londynie zaś są zdania, że na wypadek, gdyby Włochy miały wymusić przejazd swych okrętów przez cieśninę, Austro-Węgry urządziłyby demonstracyę flotową i oświad-

czyłyby równocześnie, że nie dopuszczą do zagrożenia komunikacyi okrętów handlowych w Dardanelach.

W ministerstwie spraw zagranicznych w Petersburgu oświadczone korespondentowi „Neue Freie Presse” że bezpodstawne są pogłoski, jakoby onegdajszce ostrzeliwanie fortów dardanelskich nastąpiło na podstawie poprzedniego porozumienia z rządem rosyjskim. Rosya zachowuje ścisłą neutralność i stanowisku temu pozostanie wierna.

Rzymski korespondent „Matina” donosi, że Rosya przygotowuje t. zw. demonstracyę pokojową, celem poparcia akcyi włoskiej. Wiadomość tę należy naturalnie przyjąć z pewną rezerwą.

Gazety angielskie bardzo ostro krytykują najazd włoski na Dardanele. „Westminster Gazette”, utrzymująca ścisłe stosunki z angielskim ministerstwem spraw zagranicznych, oświadcza, że szczyściem będzie, jeśli ostatni nierozważny krok Włochów nie spowoduje żadnych poważniejszych zakłóceń.

W Berlinie obawiają się, że najazd na Dardanele bardzo skomplikuje sytuacyę. W każdym razie sądzą, że Włochom nie idzie wcale o przeforsowanie cieśniny, lecz o obsadzenie wysp tureckich. Ostrzeliwanie Dardaneli miało zaś odwrócić uwagę od tej głównej zamierzonej przez Włochów akcyi.

Turecki minister wojny Mahmud-Szefket-pasza złożył wczoraj wizytę austro-węgierskiemu ambasadorowi w Konstantynopolu margr. Pallaviciniemu i oświadczył mu, że pogłoski jakoby miało się odbyć ostrzeliwanie wyspy Aivali, nie są autentyczne. Również oświadczył Szefket-pasza że nieprawdą jest, jakoby Rosya podjęła jakie kroki w sprawie zamknięcia Dardaneli. Zamknięcie cieśniny dla handlu potrwa prawdopodobnie 14 dni, ewentualnie jeszcze dłużej, o ileby Włosi mieli ponowić najazd na Dardanele.

Interpelacya w parlamencie austr.

Wiedeń. (TBK.) Na wczorajszym posiedzeniu Izby posłów, wniósł p. Pantz interpelacyę w sprawie ostatnich operacyi włoskiej floty na wodach tureckich. Interpelant zapytuje, czy kierownik polityki zagranicznej w Austrii był powiadomiony o tym kroku Włoch i czy nie mógł zapobiedz rozszerzeniu terenu walki na morze Egejskie, a jeśli dyplomacya była przez ten krok zaskoczona, co zamysła uczynić wobec Włoch i w jaki sposób wczas uchylić niebezpieczeństwo, grożące z tej przyczyny monarchii.

Pod Samos.

Konstantynopol. (TBK.) Według sprawozdania, które nadeszło do ministra wojny, podczas bombardowania wyspy Samos turecka kanonierka zatopiona została przez załogę, by nie wydać jej w ręce Włochów. Przedtem załoga wszystkich broni przeniosła na ląd. Po ukończeniu bombardowania Samos, okręty włoskie odplynęły w kierunku wyspy Xeros.

Ostrzeliwanie Szeik-Said.

Londyn. (TBK.) Biuro Reutersa donosi z Perim: Krążownik włoski „Puglia” ostrzeliwał fort Szeik-Said na morzu Czerwonym, poczem odplynął na południe.

Entuzjazm we Włoszech.

Rzym. (TBK.) Dzienniki podnoszą, że akcyja na morzu Egejskiem wywołała w całym kraju bardzo korzystne wrażenie. Gdy w teatrze podczas przedstawienia rozeszła się wieść o bombardowaniu, publiczność urządziła wielką manifestacyę patryotyczną a muzyka odegrała hymn królewski.

„Messagero” i „Popolo Romano” sądzą, że bombardowanie było odpowiedzią na turecką mowę tronową.

KRONIKA.

Repertuar Teatru miejskiego we Lwowie.

W niedzielę 21 kwietnia o godzinie 3 po poł. po raz 26-ty: „Peer Gynt” poemat dramatyczny w 5 aktach H. Ibsena; muzyka Griega, po raz ostatni z Karolem Adwentowiczem.

W niedzielę 21 kwietnia o godz. pół do 8-iej wiecz. po raz 10-ty: „Noc w Wenecyi” operetka w 3 aktach Jana Straussa.

W poniedziałek 22 kwietnia po raz 3-ci: „Ulubieniec kobiet” krótkowidła w 3 aktach M. Hennequina i J. Mitschella, z Janem Nowackim w roli tytułowej.

We wtorek 23 kwietnia po raz 3-ci: „Cnotliwa Barbara” operetka w 3 aktach Oskara Nedbala, z Heleną Miłowską w roli tytułowej.

W środę 24 kwietnia XII przedstawienie z cyklu polskich utworów scenicznych, poraz 1-szy (wznówienie) „Piękna” dramat w 4 aktach Aleksandra Świętochowskiego z Konstancją Bednarzewską w roli tytułowej. Abonament nr. 31.

W czwartek 25 kwietnia poraz 4-ty: „Cnotliwa Barbara” operetka w 3 aktach Oskara Nedbala, z Heleną Miłowską w roli tytułowej.

W piątek 26 kwietnia poraz 1-szy (nowość): „Pięciu z Frankfurtu” komedia w 3 aktach Karola Roesslera. Abonament nr. 32.

Szary karnawał. Pomiędzy białym, właściwym karnawalem i letnim, zielonym, bywa też czasami trzeci, który ze względu na obecną aurę można nazwać szarym. Rozpoczyna go dzisiejsza sobota, na którą mamy zapowiedziane dwa rauty w Kasynie i w Kole literackim. Szary karnawał ma tę dobrą stronę, że daje możność dalszemu użytkowaniu nieużytków t. j. przywdziania raz jeszcze toalet balowych z zimowego karnawału.

Z teatru miejskiego donoszą nam: Repertuar przyszłego tygodnia zapowiada w dziale dramatu, dwa interesujące wieczory. — We środę ukaże się jako XII-te przedstawienie z cyklu polskich utworów scenicznych: „Piękna” — Aleksandra Świętochowskiego, znanego w całej Polsce szermierza postępu, pisarza wielkiego talentu i głębokiego umysłu. — Świętochowski, którego czterdziestoletnia przeszłość działalność pisarska niezatartymi w umysłowości naszej zapisała się głoskami, najmniej znany jest jako autor dramatyczny, choć twórczość jego w tym dziale również jest niepospolita, jak jego działalność na polu publicystycznym i filozoficznym. — Bezpośrednio po „Pięknej”, która wystawiona będzie przy współudziale wybitniejszych sił naszego dramatu, ukaże się w piątek głośny utwór komediowy Karola Roesslera pt.: „Pięciu z Frankfurtu”. — Główne role na naszej scenie odtworzą: Anna Gostyńska, S. Michnowska, L. Borkowska, E. Kwiatkiewiczowa, L. Nałęczówna, H. Rowińska, K. Nahornówna, R. Żelazowski, F. Feldman, S. Hierowski, H. Barwiński, L. Fritsche, J. Białkowski, J. Dobrzański, Wł. Antoniewski, F. Frączkowski, Wł. Ratschka i inni.

Do siewu wiosennego
Jęczmień, Owies, Groch :: Kartofle
w kilkudziesięciu odmianach

Związek rolników dla zbytu produktów

staw. zar. z ogr. por.

we Lwowie, ul. 3-go Maja 1. 19. — Telefon Nr. 129.3

Popierajmy przemysł krajowy!
Taniej niż wszędzie!

Pierwsza galicyjska fabryka cynkowania rur i wyrobów żelaznych

J. STIEFEL

Lwów, Kaźmierzowska 19. — Tel. 1225.

poleca wszelkie przybory wodociągowe, studniarskie artykuły techniczne, maszyny oraz wszelkie narzędzia w wielkim wyborze, po nader niskich cenach i przystępnych warunkach. — Kosztorysy bezpłatnie. 2525

Z Paryża,
Londynu,
Lyonu

Oryginalne nowości na kostiumy, suknie i bluzki damskie
poleca w olbrzymim wyborze firma

ANTONI UWIERA

Lwów, Halicka 10. — Filia Stanisławów
Na prowincję wysyła próbek odwrot.
Towar tylko doborowy. — Ceny niskie

Nowiny ze sfer przemysłowych. Jak się dowiadujemy, Bank przemysłowy zamierza założyć fabrykę cementu w Galicyi, również powstać ma jej staraniem fabryka worków jutowych i tkalnia juty pod Lwowem, oparta o zamówienie i udziały młynarskie. Taką samą fabrykę zakłada obecnie p. Brettler w Kołomyi. Są także w toku pertraktacje ze strony Banku przemysłowego o założenie fabryki asfaltu we wschodniej Galicyi. Zastanawiają się także nad sprawą założenia fabryki maszyn rolniczych z pomocą kapitału francuskiego, przyczem ciągle jeszcze rozważana jest kombinacja założenia filii poznańskiej Cegielskiego.

Jedenasty teatr kinematograficzny powstaje w najbliższych dniach we Lwowie, przy ul. Akademickiej. Czy Lwów, mimo swego szybkiego rozwoju, strawi taką ilość kinematografów?

Nie kijem — to pałką. My, Lwowianie, poddani lwowskiego zakładu t. zw. czyszczenie miasta, jesteśmy bardzo nieszczęśliwi. Kiedy była odwilż, kiedy śnieg zaczął tajać, dręczyło nas w straszliwy sposób słynne błoto lwowskie, którego nigdy nie uprzątało, zostawiając je na chlubę miasta ułożone w „kupki” po obu stronach każdej ulicy. A teraz znowu, gdy nadeszła wiosna, gdy kilka dni przyswieca słońce, nam znowu źle, gdyż srogi kurz brudzi nasze obuwie, nasze ubranie, nasze narzutki i kapelusze, a przede wszystkim wdiera się do jamy ustnej, do gardła, do piersi i niszczy zdrowie. Bo czy widział kto we Lwowie w miesiącu kwietniu beczkowóz do skrapiania ulic?

Gomulicki skazany na rok twierdzy. Warszawska Izba sądowa skazała znanego poetę, Wiktora Gomulickiego, na rok twierdzy za „podburzenie do nielegalnych czynów”, którego to czynu zbrodnicego miał się dopuścić w przedmowie do powieści „Pod Stoczką”. Po złożeniu kaucyi w wysokości 2000 rubli, zostawiono Gomulickiego na wolności.

Ze sztuki.

Otwarcie wystawy studyów i szkiców w Kole literacko-artystycznym odbędzie się d. 24 bm. Komitet tą drogą prosi artystów, którzy z braku adresu nie otrzymali zaproszenia, do wzięcia udziału w wystawie, która nawiasem mówiąc, zapowiada się bardzo interesująco.

Ze Sztuki. Otwarcie zapowiedzianych wystaw Baszka Józefa i pośmiertnej Penziasa Alfreda nastąpi w niedzielę dnia 21 bm. o godz. 10 rano w salach Towarzystwa sztuk pięknych.

Pierwsza scena obrotowa w Polsce. Na wzór wielkomiejskich teatrów w Berlinie i Paryżu wprowadza nowy teatr warszawski w Alejach Jerozolimskich scenę rotacyjną. Zaletą tej tak zwanej Rollbühne jest ogromna oszczędność w czasie, gdyż dekoracje przygotowane w jednym skrzydle sceny podczas aktów gotowe przyjeżdżają na akt następny. To Reinhardtowi np. umożliwia wystawianie sztuk o kilkunastu odsłonach prawie bez przerw.

„Wista”. Pod tym tytułem rozpoczął wychodzić w Krakowie pod naczelną redakcją Władysława Prokescha ilustrowany tygodnik artystyczno-literacki. Pismo to, wydawane bardzo wytwornie, drukowane na wykwintnym kredowym papierze, przynosi w każdym zeszycie mnóstwo doskonałych ilustracji. Rydel, Bartoszewicz, Wierzbński, Makuszyński, Pietrzycki, Prohesch, Sarnecki, Nowaczyński, Jellenta, Podwysocki — oto szereg autorów, którzy dotychczas w „Wiśle”

zamieścili swoje prace literackie. Każdy zeszyt przynosi również bogatą kronikę artystyczną, w której osobne miejsce znalazł Kraków, Warszawa, Lwów i Poznań. Prenumerata „Wisły” wynosi kwartalnie 5 K. Redakcja i administracja: Kraków, ul. Batorego 1. 4.

„Dilo” a pobyt arcyksięcia w Kołomyi. O fałszowaniu faktów przez „Dilo” pisaliśmy już niejednokrotnie; dziś mamy świeży przykład jak organ ukraińców fałszuje rzeczywistość dla swych partyjnych celów. Z okazji podróży arc. Karola Franc. Józefa po Galicyi wschodniej ukraińcy na wszelki sposób starają się zwrócić na siebie uwagę, podkreślając rzekomo ogromną dla ukraińców sympatię arcyksięcia. Pisze więc „Dilo”, że w Kołomyi starszy radca Szypajło przemawiał do arcyksięcia, na co ten w dłuższym przemówieniu odpowiadał, że arcyksiążę był niemiłe zdziwiony rosyjską chorągwią na domu Dudykiewicza, że arcyksiężna Zyta przyjęła w starostwie kobiety ukraińskie, że w ogrodzie starostwa podczas śniadania arcyksiążę zachwycił się pieśniami ukraińskimi, wykonanymi przez chór „Bojana”. Gdyby arcyksiążę przypadkowo czytał „Dilo”, zdziwiłby się zapewne niepomniernie, ponieważ jak donosi „Gazeta Lwowska”, wszystkie wyżej podane fakty są wyssane z palca. Radca Szypajło nie przemawiał bowiem wcale, tylko stał w szpalerze, arcyksiążę nie mówił wcale o chorągwiach Dudykiewicza, ponieważ były one barwy czarno-żółtej, arcyksiężna Zyta na oczy nie widziała żadnych deputacyi kobiet ukraińskich, śniadania w starostwie wcale nie było. Takie informacje zakrawają przecież na kpiny z czytelników, którym „Dilo” za dobrą monetę podaje same fałszyfikaty.

W walce o kobietę. Przed ławą przysięgłych sądu krajowego toczy się dziś rozprawa karna przeciw 19-letniemu kozłarzowi Leonowi Zarzyckiemu, oskarżonemu o zbrodnię morderstwa, dokonanego na osobie ś. p. Franciszka Pieniążka. Według aktu oskarżenia przedstawia się sprawa cała następująco:

Dnia 10 lutego b. r. szedł obwiniony Zarzycki o godzinie 9 wieczorem wraz z „narzeczoną” swą Eugenią Sumarówną. Na ul. Miodowej spotkał ich Franciszek Pieniążek. Gdy Zarzycki zauważył, że Pieniążek mu się uklonił, zwrócił się do swej towarzyszki z głośnym zapytaniem: „Czy ty go znasz, czy to także twój kochanek”? Uwagę tę usłyszał Pieniążek, który odwróciwszy się zawołał: „A możebyś nie chciał?”

Odpowiedź powyższa doprowadziła Zarzyckiego do wściekłości. Rzucił się najpierw na Pieniążka i począł go okładać pięściami, następnie zaś, wydobywszy noża z kieszeni, pchnął przeciwnika w plecy pod prawą łopatkę. Pieniążek padł na ziemię, następnie zerwał się i począł uciekać. Ścigał go Zarzycki przez całą ulicę Żółkiewską, a gdy ranny wskutek upływu krwi ponownie upadł, rozbestwiony Zarzycki bił go i kopał długi czas.

Zbiegli się ludzie, co zauważywszy napaśnik, rzucił się do ucieczki. Schwymano go jednak i oddano policyi. — Pieniążek przewieziony do szpitala, wyzionął tam niebawem ducha.

Oskarżony Zarzycki tłumaczy się stanem pijanstwa.

Rozprawie przewodniczy radca Rybicki,

oskarżenie wnosi prokurator Szymonowicz, broni zaś dr. Poeller.

SPORTOWA.

„Polski dzień” we Freudenau. W czwartek odznaczyła się wybitnie na torze w Freudenau stajnia ks. Władysława Lubomirskiego, której dwa konie wzięły pierwszą nagrodę, a jeden drugą w trzech głównych biegach. Zwycięstwo „Kafacza” w „Kicsen-handicapie” opłacone zostało odebraniem licencji znakomitemu jockeyowi ks. Wł. Lubomirskiego, murzynowi Winkfieldowi, za bezwzględną brutalną jazdę aż do 31 maja br.

Szczegółowe wyniki opiewają:

Bieg „Good Hope” nagr. 3000, 700 i 300 K, meta 1600 m., pierwszy 3 l. „Łan” ks. Wł. Lubomirskiego, po Sac-a-Papier z Tipenowa, 52 i pół kg. pod Winkfieldem, drugi 3 l. „Rafał” p. Landaua, trzecia 3 l. „Magali” p. Egyedi’ego. Biegalo sześć. Tot.: 72:10.

W biegu kwietniowym o nagr. 9500 K, meta 1800 m. 3 l. „Książę Pan” ks. Wł. Lubomirskiego był drugim pod Winkfieldem po słynnym 6 l. „Achlenbergu” Capt George’a.

W głównym biegu tego dnia, „Kicsen-handicap”, nagr. 9500 K, meta 2400 m., pierwszym był ks. Wł. Lubomirskiego 5 l. „Kartacz” po Sac-a-Papier z Namouna 56 kg., pod Winkfieldem, drugim p. Mautnera „Topper”, trzecim p. Badesco „Rakoczi”. Biegalo dwanaście. Tot.: 63:10. Po tym biegu odjęto Winkfieldowi licencję za bezwzględną jazdę.

W „steeplechase” był ks. Jerzego Lubomirskiego „Floridsdorf”, drugim po „Böske” ks. Palfy’ego. Biegalo ośm.

Różne.

Wieczór muzyczny uczniów Wacława Kochanickiego odbędzie się zamiast 22 kwietnia, 2 maja w sali tow. muzycznego.

Jarmark w wielkim mieście Pacanowie, który rozpocznie się w niedzielę dn. 21 kwietnia o godzinie 4-ej po południu w salach Kasyna miejskiego zapowiada się niezwykle pięknie. Niezliczona ilość fantów do wygrania, w tych wspaniałe lalki i zabawki dla dzieci — a wesoły program i moc niespodzianek unila ten oryginalny podwieczorek.

Sekcja przemysłowa wystawy pracy kobiety polskiej w Pradze zwraca się do wszystkich wytwórczyni w dziale przemysłu domowego i artystycznego oraz rzemieślni, aby zechciały nadsyłać zgłoszenia udziału w tej wystawie, która odbędzie się w czerwcu br. pod adresem: Sekcja przemysłowej na rece Stow. kobiet „Pomoc przemysłowa Lwów, Pańska 11.

Zmarli: Blumengarten Klara, l. 44; Tannenbaum Gittel, l. 47; Malermann Matylda, 5 lat; Ehrlich Dawid Leib, l. 73; Krajniak Grzegorz, l. 82; Pietrzycki Rudolf, 2 dni. Twardy Władysław, 10 miesięcy; Józef Rozalia, 40 lat.

Walne Zgromadzenie Tow.

Dziennikarzy polskich.

Jutro w niedzielę 21 bm. odbędzie się walne Zgromadzenie członków Towarzystwa Dziennikarzy polskich we Lwowie, poniżej podajemy przeto krótkie streszczenie sprawozdania z działalności Towarzystwa za rok ubiegły. — Wstęp sprawozdania poświęcony jest przedstawieniu stanu finansowego Towarzystwa. Najważniejszym źródłem dochodów w r. u. był bal prasy we Lwowie i reduta prasy w Krakowie.

WYRÓB I SKŁAD GŁÓWNY
APTEKA F. GRALEWSKIEGO
— W KRAKOWIE —

FIGOL NATURALNY
NADER PRZYJEMNY
ŚRODEK PRZECZYSZCZAJĄCY

SKŁADY WE
WSZYSTKICH
APTEKACH

!! Najlepsze źródło zakupu !!
nowoczesnych aparatów fotograficznych
i pokrewnych artykułów

I. Sengsbratl, Wiedeń

VII. Mariahilfer-
strasse Nr. 74 g

Wysyła się również
na dogodne spłaty!

oo oo

Szczegółowe katalo-
gi gratis!

Jako objaw wysoce pomyślny zanotować należy, że fundusz Żelaznicy Towarzystwa powiększył się w ostatnim roku o 26.679 kor. 16 hal., a jest nadzieja, że w roku przyszłym zamknięcie rachunkowe wykaże kwotę jeszcze wyższą. Jeśli praca Wydziału — czytamy w sprawozdaniu — pójdzie w tem samym tempie, co dzisiaj, jeżeli zarządzane przedsiębiorstwa co roku będą wyższy dawały dochód, to jest nadzieja, że Towarzystwo potrafi wszelkim swym zobowiązaniom zadość uczynić.

W dalszym ciągu przedstawia sprawozdanie sprawę obesłania międzynarodowego Zjazdu dziennikarzy w Rzymie i powody, które skłoniły Towarzystwo do nieobesłania Zjazdu, również przypomina przyczyny wstrzymania się od udziału w Kongresie dziennikarzy słowiańskich w Belgradzie w dniach 10—14 lipca 1911 r. Łącznie ze Związkiem dziennikarzy czeskich zajmował się Wydział Towarzystwa sprawą projektowanej przez rząd zmiany ustawy prasowej.

Wiele dokonał Wydział w sprawach zawodowych. I tak, postanowiono zająć się sporządzeniem szematyzmu wszystkich dziennikarzy, pracujących w pismach polskich w Galicyi, co ułatwi w przyszłości sprawę przyjmowania kolegów do Towarzystwa. Aby położyć kres podszywaniu się przez różne indywidua pod miano „dziennikarzy”, postanowiono każdy taki fakt, który dojdzie do wiadomości Wydziału, piętnować publicznie w pismach, a nawet w jednym wypadku już to Wydział uczynił. W ważnych sprawach, obchodzących żywo całe społeczeństwo, zwołuje Wydział konferencje dziennikarzy, aby uzyskać w ten sposób możliwość jednolitego postępowania. Jedną taką konferencją odbyła się już w roku zeszłym.

Zamknięcie rachunków po dzień 31 grudnia 1911 r. przedstawia się następująco: w papierach majątek Tow. wynosił 363.500 K; w gotówce ulokowanej na rachunku bieżącym w Banku hipotecznym i pocztowej kasie oszczędności 4.558 K 68 hal. Dodać jeszcze należy, że członków zwyczajnych, wyłącznie dziennikarzy zawodowych, liczy Towarzystwo 64.

„Cnotliwa Barbara”.

„Cnotliwa Barbara” nie ma pomimo podobieństwa tytułu, zgola nic wspólnego z „Cnotliwą Zuzanną”. Powiedziećby raczej można, że są to dwa w prostej linii przeciwieństwa. „Zuzanna” pełna jest dowcipu, „Barbarze” go brak. — „Zuzanna” jest strasznie nieprzyzwoita, „Barbara”, jak na operetkę przyzwoita może aż nadto — wreszcie, *last not least*, muzyka „Zuzanny” jest po prostu marna, „Barbary” znów jak na operetkę, nie tylko porządna, ale nawet do pewnego stopnia wykintna.

Kto jest złośliwy, mógłby wpaść na pomysł, że dyrekcyja teatru, wprowadzając po sobie obydwie te rzeczy, wystawić chciała na próbę naszą publiczność, a przynajmniej tę jej część, która składa się z amatorów operetki. Ciekawe istotnie, co przypadnie jej więcej do smaku, czyli mówiąc więcej fachowo, co pociągnie bardziej: czy nudnawa cnota przy dobrej muzyce, czy też jawna, chociaż dowcipem okraszona roz-

pusta z lichą ilustracją muzyczną? Podsluchując po trochę w antraktach rozmowy naszych „stangastów” operetkowych, obawiam się, że zwycięży ten drugi kierunek, reprezentowany przez „Zuzannę”. A może na to nie trzeba było aż podsluchiwać?

Bądź co bądź, publiczność, która nudziła się w pierwszym akcie, rozbawiła się w następnych przy niektórych numerach. Podobał się zwłaszcza chór lordów, którzy z p. Millerem na czele, śpiewali dobrze, chociaż wszyscy z wyjątkiem solisty p. Kuligowskiego, zapomnieli wziąć ostrogi do kostiumu wyścigowego, podobało się kilka numerów solowych, podobał się nadewszystko duet p. Kasprowiczowej z p. Zarembą, zakończony cake-walkem „lub czemś podobnym takim”. Zacytować tu wypada jedno ze sławnych powiedzeń naszego głównego dostawcy przekładów teatralnych: „Opowiedz mi hańby treść!”

Przedstawienie poszło pod kierunkiem p. Lehrera zupełnie gładko i sprawnie, chociaż muzyka Nedbala wymaga dokładniejszego wystudowania, aniżeli przeciętne dzisiejsze operetki. Solistów można wszystkich wymienić jako zupełnie dobrych, a więc panie Miłowską, Markowską i Kasprowiczową, panów: Kuligowskiego, Solnickiego, Kalinowskiego i Zarembę — tego ostatniego wszakże z bardzo stanowczym zastrzeżeniem przeciwko niepotrzebnej a niesmacznej przesadzie w masce, ruchach i grze.

(—n—n—)

Z SALI ODCZYTOWEJ.

Franciszek Palacký.

Wczoraj wieczorem w Kole literacko-artystycznym panował wprost wyjątkowo miły i serdeczny nastrój. Członkowie bowiem Koła, oraz licznie zebrana publiczność, zwłaszcza lwowskiej do kolonii czeskiej należąca, witali gościa naszego, p. Franciszka Howorkę, znanego już dobrze u nas przyjaciela Polaków.

Miedzy obecnymi zauważyliśmy rektora uniwersytetu dr. Finkla, profesora Kučere, przedstawicieli prasy pp.: r. dw. Krechowieckiego, R. Gawrońskiego, Laskownickiego, Vogla i Frylinga, artystkę malarkę Rychter Janowską i wielu, wielu innych.

Zebrani z zajęciem wysłuchali odczytu, wygłoszonego przez p. Howorkę z wielką biegłością po polsku, w którym prelegent przedstawił rozległą działalność historyczną i polityczną Palackiego, jako budziciela Czech.

Odczyt ten ukazał się już uprzednio w druku, jako pierwszy tomik polsko-czeskiej biblioteki, wydawanej nakładem księgarni autora w Pradze — streszczać go zatem niema potrzeby. Po odczycie członkowie Koła podejmowali gościa skromną wleczerką.

Faworit Żurnal sezonowy

z polskim opisem mód na wiosnę i lato, zawierający około 1.000 modeli, poleca „FAWORIT”, wł. Józef Landau, Lwów, Czarneckiego 1. 4. Cena we Lwowie 1 kor., z przesyłką 1 kor. 40 hal., lub 1 kor. 60 hal. za pobraniem. 5180

Depesze „Gazety Wieczornej”.

Przesilenie marszałkowskie.

Wiedeń. (Tel. wł.). „N. F. Presse” donosi, że sprawa następstwa po marszałku krajowym hr. Stan. Badenim nie zostanie tak rychło załatwiona, jak się tego pierwotnie spodziewano. Wbrew dotychczasowym przypuszczeniom namiestnik dr. Bobrzyński nie przyjedzie w najbliższych dniach do Wiednia, aby tu prowadzić odpowiednie rokowania.

To zaniechanie zamierzonej podróży interpretują w ten sposób, że sprawa obsadzenia fotelu marszałkowskiego winna być rozstrzygnięta przedewszystkiem w kraju.

O kandydaturze p. Abrahamowicza, którą w kołach polskich przyjęto bardzo sympatycznie, Rusini nie chcą słyszeć.

Klub ruski na ostatnim posiedzeniu zaprotestował przeciw kandydaturze p. Abrahamowicza, a prezydium klubu założyło wobec hr. Stürgkha protest przeciw ewentualnemu jednostronnemu rozstrzygnięciu sprawy marszałkowskiej. Hr. Stürgkh oświadczył, że kwestya ta nie jest obecnie aktualna a załatwiona będzie za porozumieniem wszystkich interesowanych czynników.

W kołach polskich — wedle informacji „Neue Freie Presse” — wymieniają jako kandydatów pp.: Abrahamowicza, Korytowskiego, hr. Zdzisława Tarnowskiego i ks. Lubomirskiego.

(Przyp. Red. Odpowiedź hr. Stürgkha, udzielona klubowi ruskiemu, jest zgodna ze stanowiskiem, które „Gazeta Wieczorna” zajęła bezpośrednio po ogłoszeniu pierwszych wieści o ustąpieniu marszałka Badeniego.

Zaznaczyliśmy już wówczas, że sprawa następstwa będzie dopiero wtedy aktualna, jeżeli wszystkie miarodajne czynniki polityczne polskie dojdą w niej do porozumienia).

Wybory w Izbie handlowej w Bernie.

Berno morawskie. (TBK.) Po dekonaniu wyborów uzupełniających do Izby handlowej i przemysłowej, Izba na 48 członków liczyć będzie 41 Niemców i 7 Czechów.

Po katastrofie „Titanica”.

Sprawozdanie „White Star Line”.

Brema. (TBK.) „Exchange Thel. Company” ogłasza sprawozdanie dyrekcyi „White Star Line”, według którego „Titanic” utrzymał się na powierzchni morza od chwili zderzenia się z górą lodową przez 2 godziny i 55 minut. Wskutek zderzenia rozłuszczyły się wszystkie płyty u steru. Ocalono 705 osób, a mianowicie 202 z I. klasy, 215 z II. klasy, 78 z III. klasy i 210 osób z załogi.

Strasliwy bilans.

Nowy Jork. (Tel. wł.) Liczba wyratowanych podczas katastrofy pasażerów okrętu „Titanic” jeszcze ciągle nie jest ustalona.

Ważne dla Pań!

Najpiękniejsze nowości wiosenne i letnie na suknie, kostiumy i bluzki damskie po cenach fabrycznych poleca

Alfons Uwiera

tylko pl. Halicki 14

Olbrzymi wybór. Specjalność!

Czarne wełny i jedwabie z fabryk francuskich. — — — — — Próbki franco.

Konfekcyę damską i dziecienną

Romana Morawskiego

LWÓW

2450

W wielkim wyborze i cenach najniższych poleca jedyny magazyn konfekcyi i towarów bławatnych Sykstuska 2, róg Karola Ludwika.

Pierwszorzędne Wiosenne Nowości

ści na suknie damskie

Stachiewicz i

Abrysowski :

we Lwowie

Rynek 34.

Malcia Blaustein

LWÓW, WAŁOWA 11

poleca najmodniejsze nowości wiosenne: mieniące się tafety, koronki brukselskie, tiule francuskie i hafty szwajcarskie, gorsety i gorseciki, pończochy jedwabne i Filde-Cos, najmodniejsze sztuczne kwiaty paryskie itd. itd. Olbrzymi, wspaniały wybór! 2650

Według ostatnich zestawień ocalonych zostało 662 do 745 osób. Skonstatowano dotychczas, że postradało życie 1601 osób.

Nowy Jork. (TBK). Obecnie wiadomo, że nie mniej, jak 85 podróżnych z okrętu „Titanic” przewieziono do tutejszych szpitali.

White Star Linie ogłasza, że uratowano 705 podróżnych, a utonęło 1635.

Z ostatnich chwil „Titanica”.

Nowy Jork. (TBK). Pułkownik amerykański Gracye, który pozostał przy życiu, zaprzecza stanowczo, by na „Titanicu” do kogokolwiek strzelano. Dano tylko jeden strzał z rewolweru, aby nastraszyć podróżnych z 3 klasy.

Oświadczenie Ismay'a.

Nowy Jork. (Tel. wł.). Prezydent Tow. „White Star Line” Ismay został przesłuchany jeszcze na pokładzie okrętu „Carpathia”. Oświadczył on, że „Titanic” jechał wprawdzie szybko, ale nie z taką szybkością, jak to twierdzą pasażerowie. Kapitan aż do ostatniej chwili pozostał na pomoście komandorskim.

Nowy Jork. (TBK.). Gdy komisja śledcza senatu, zapytała dyr. „White Star line” o okoliczności, wśród których opuścił pokład Titanica, odpowiedział dyrektorem szeptem: Jedną łódź zapełnili oficerowie, których wywołano po nazwisku. Nie wiem, czy jeszcze były na Titanicu kobiety, które musiałyby być zabrane do łodzi. Na pokładzie nie było ani jednej kobiety ani podróżnych, gdy łódź spuszczone i on do niej wszedł.

Nowy Jork. (TBK). Dyrektor White Star Linie przyznał przed komisją śledczą senatu, że „Titanic” przed zderzeniem z górą lodową płynął z szybkością 21 węzłów. Jeden ze sterników zeznał, że pierwszy oficer okrętu zastrzelił się na mostku komendanta.

Carnegie o katastrofie.

Londyn. (Tel. wł.). Powszechnie zwraca na siebie uwagę oświadczenie sławnego miliardera Carnegie, który z okazji przyczynienia się pewną sumą do składek na rzecz ofiar, powiedział: „Należy teraz przedewszystkiem postawić pytanie, dlaczego właściwie „Titanic” oddalił się tak daleko na północ od głównej linii. Okręty pasażerskie powinny przez cały rok jeździć tylko linią południową i trzymać się zdala od lodowców”.

Bohaterowie.

Londyn. (Tel. wł.). Wszyscy wyratowani podnoszą z wielkiem uznaniem zachowanie się majora Butta, adjutanta prezydenta Tafta, który w chwili katastrofy objął formalne dowództwo nad jedną częścią statku i kierował całą akcją ratunkową.

Bohaterem okazał się także pułkownik Astor, który pomagał majorowi Buttowi w prowadzeniu akcji ratunkowej. Bardzo walecznie trzymał się także William Stead. Jeden z jego znajomych opowiada, że na kilka dni przed katastrofą, Stead, mówiąc o spirytyzmie, miał oświadczyć: „Śmierć nie jest dla mnie niczem innym, jak przejściem z jednego pokoju do drugiego”.

W ostatniej chwili Stead wyskoczył z pokładu do morza.

Milczenie „Carpathii” wyjaśnione.

Nowy York. (TBK.) Obecnie wyjaśnia się, dlaczego „Carpathia” nie odpowiadała na pytania o szczegóły katastrofy; obaj telegrafici byli wyczerpani, gdyż mieli do wysyłania ogromną liczbę osobistych depesz uratowanych rozbitków, którzy zawiadamiali rodziny i przyjaciół. Ta czynność wydawała się urzędnikom telegrafu ważniejsza, aniżeli odpowiadać na pytania.

Na znak żałoby.

Nowy Jork. (TBK.) Prezydent Taft wydał rozkaz, aby wszystkie chorągwie w Stanach Zjednoczonych zniżono do połowy masztu.

Pogrzeb Brissona.

Paryż. (TBK.) Wczoraj po południu w obecności ministra, dygnitarzy, senatorów i posłów, oraz tłumów publiczności odbył się pogrzeb prezydenta Izby posłów Brissona.

Z giełdy.

Wiedeń. (Tel. wł.) Ze względu na spokojniejszą ocenę akcji floty włoskiej przed Dardanellami, jakoteż z powodu zamianowania Lukacsa prezydentem ministrów, tendencja na dzisiejszej giełdzie przedpołudniowej była zrazu silna.

Mimo to ruch obracał się w dość ciasnych granicach. Większym popytem cieszyły się tylko „Alpiny”, które z powodu tego zaawansowały o 3 kor. Także akcje fabryki broni notowały wyżej.

O godz. 10:45 notowały: Kredyty 635.75, węgierskie 830, Länderbank 531.50, Unionbank 610.50, kol. państw. 727, Alpiny 951, Rima Muranyi 722, Skoda 714.50, akcje fabryki broni 907.

Komunikat miejskiej centralnej targowicy na bydło.

Lwowski targ na bydło z 17. kwietnia 1912.

A) Na dzisiejszy targ spędzono: Wołów 62 sztuk, buhai 21, krów 63, razem bydła grubego 146 sztuk, jałow. 95, cieląt 292, owiec (kóz) —, nierogaczyny 141. Razem 674 sztuk.

B) Płacono za jeden cetnar metryczny żywej wagi t. j. za 100 klg.: wołu opasowego od 98 do 104 kor., wołu chudego od 88 do 92, buhaja od 86 do 106 kor., krowy rzeźnej od 80 do 91 kor., jałowika od 84 do 96 kor., cielęcia od 56 do 100 kor., nierogaczyny od 100 do 110 koron.

C) Płacono za sztukę: wołu opasowego od 450 do 550 kor., wołu chudego od 334 do 524, buhaja od 370 do 790 kor., krowy rzeźnej i hodowlanej od 160 do 390 kor., jałowika od 100 do 384 kor., cielęcia od 19 do 50 kor., nierogaczyny 98 do 152 kor.

PROCES BANKU

PARCELACYJNEGO.

(Dziewiąty dzień rozprawy).

Świadek dr. Jakob Fruchtmann

dyrektor Banku hipotecznego, przedstawia stosunki kredytowe, jakie od r. 1907 istniały między obu bankami i opowiada o akcji sanacyjnej, w której brał udział. Na pierwszy fundusz ratunkowy dał Bank hipoteczny 12 tys. kor. Likwidacja była ratunkiem *sine qua non*. Książę świadek nie badał, nie może więc nic powiedzieć o niewypłacalności Banku parcel. Przyznaje, że był wtedy zastój w parcelacji i stagnacja finansowa, ale też prawdopodobnie było i pewne gonienie za interesami w konkurencji z Bankiem łańcuckim. Stosunek własnego kapitału Banku parcel. do pożyczzonego uważałby za anormalny, gdyby to była instytucja ściśle finansowa, ale parcelacja jest rzeczą nową i nie można do niej tej samej miary przykładać.

Sprawę cesji i listów, które Bank hipoteczny rozesłał w styczniu 1910 do parcelantów z wezwaniem, by nie posyłali pieniędzy do Banku parcel., wyjaśnia tem, że nie otrzymał pewnej kwoty od Banku parcel., którą tenże zobowiązały był odprowadzać do Banku hipot. natychmiast po ściągnięciu od chłopów.

W odpowiedzi na pytanie dra. Rabnera stwierdza dr. Fruchtmann, że badający księgi z ramienia syndykatu banków p. Steigelfest, urzędnik Banku hipot., nie powiedział nic ujemnego o tych księgach. Stwierdza też, że jeżeli Bank parcel. wykazywał swoje obliga weksłowe, a w stanie czynnym cesje — to było to zupełnie poprawnie.

Świadek dr. Tadeusz Sołowij.

adwokat, syndyk Banku kraj., zaprzysiężony. Przedstawia najpierw stosunek swój osobisty do oskarżonych. Dr. Deskura zna od r. 1881, kiedy przyjął go na koncypienta. Wystawia mu obecnie jak najlepsze świadectwo. W pierwszych sześciu latach był dr. Sołowij syndykiem Banku parcel.

Przy interesach, na które Bank krajowy po roku 1905 udzielał pożyczek, dyrekcyja Banku parcel. dokumentami rozwiewała wątpliwości świadka, jakie tylko miał co do rentowności tych interesów. W tem miejscu wyjaśnia dr. Sołowij szczegółowo, na jakich warunkach i w jakich formach Bank krajowy udzielał pożyczek Bankowi parcel.

Także o p. Poznańskim wyraża się dr. Sołowij bardzo pochlebnie. Co do niewypłacalności twierdzi, że mogła ona nastąpić z końcem roku 1909, gdyby nie była przyszła pomoc rządowa.

Zarzuconej dyrekcyi dysproporcji między kapitałem własnym a pożyczonym nie widzi dr. Sołowij, uzasadniając to okolicznością, że nie była to instytucja kredytowa.

Na zapytanie dr. Greka, czy nie zauważył dr. Sołowij braku wiary u dr. Deskura, z którym się często stykał po r. 1905, dr. Sołowij zaprzecza to kategorycznie, zaprzecza również wszelkim niesformułowanym zarzutom i pogłoskom, łapówkach, jakie mieli brać oskarżeni dyrektorowie.

Dr. Horowitz zadaje szereg pytań na temat owej dysproporcji kapitału i niewypłacalności. (Pauza.)

Urządzony wedle najnowszych wymogów i zaopatrzony w aparat roentgenowski

ZAKŁAD DENTYSTYCZNY

Dra Henryka Allerhanda

mieści się przy ul. Wałowej l. 11.

2296

Po zamknięciu numeru.

Przesilenie marszałkowskie.

Interwencja członków Wydziału krajowego.

U marszałka krajowego hr. St. Badeniego zjawili się dziś członkowie Wydziału krajowego „in corpore”. W imieniu ich przemówił p. Onyszkiewicz, jako najstarszy wiekiem, prosząc, aby marszałek nie ustępował.

Marszałek podziękował za ten krok, który mu jest tem miłszy, że pochodzi od tych, którzy mieli sposobność patrzenia na jego działalność zblizka.

Jedynym powodem, dla którego przed 13 dniami zapowiedział swą rezygnację, jest stan zdrowia, nie pozwalający mu spełniać obowiązków tak, jak dotąd o to się starał.

Zresztą choroba jest tego rodzaju, że każdej chwili — a więc także przy zwołaniu Sejmu, może przejść w stan ostry, któryby mu nie pozwalał spełniać obowiązków.

Krok swój uczynił marszałek po dokładnym namyśle i w przekonaniu, że przy tym stanie zdrowia dalsze jego pozostawanie na stanowisku nie leży w interesie kraju.

Na prośbę, wyrażoną przez członków Wydziału krajowego aby się wstrzymał ze stanowczą decyzją i poddał się na razie dłuższej kuracji, nie może marszałek złożyć stanowczego oświadczenia — ale weźmie tę prośbę pod rozwagę. Jednakże już w tej chwili musi zaznaczyć, że dalsze trwanie przesilenia marszałkowskiego nie leży w interesie kraju i jego administracji.

Krajowa rada górnicza obraduje dziś od 10 rano w I. sali komisyjnej gmachu sejmowego nad sprawą wyższej górniczej uczelni w naszym kraju. Chodzi o uzyskanie opinii sfer miarodajnych, fachowych, czy ma być przy lwowskiej politechnice utworzony wydział górniczo-hutniczy, czy też ma być w Krakowie założona samodzielna akademja górnicza. W posiedzeniu rady górniczej biorą udział z tego powodu prócz członków rad także zaproszeni fachowcy, jako eksperci. Przewodniczy członek Wydziału kraj. dr. Wł. Jahl. Obecni między innymi pp.: A. Goryaski, F. hr. Zamoyski, rektor Pawlewski, radca Bartoń, dr. Szumski, dr. Olszewski, prof. Syroczyński, Gąsiorowski i t. d.

Z ekspertów zauważyliśmy pp. posła Zarańskiego, dyr. Szimiczka z Sierszy, inż. dyr. Drobniaka, rektora Fiedlera, prof. R. Załozieckiego i t. Zaznaczyć jeszcze należy, że w Krakowie odbyła się ankieta w tej sprawie, zwołana z inicjatywy stałej delegacji Związku górników i hutników i oświadczyła się za samodzielną akademją w Krakowie. Tę opinię reprezentuje też poseł Zarański.

Dobry apetyt!

Zdrowy żołądek mamy, a żadnego gnecenia żołądka, żadnych boleści, odkąd używamy przeczyszczających pigulek rabarbarowych Fellera z marką „Elsapillen”. Mówimy Wam z doświadczenia, spróbujcie takowych także, one regulują stolec, ułatwiają trawienie, działają przeciw kurczom i wzmacniają krew. 6 pudełek franco

4 K. Wytwórca jest tylko aptekarz E. V. Feller, w Stubicy, Elsaplatz Nr. 260 Kroacya.

226

Uchwały dzisiejszego posiedzenia będą miały znaczenie przedewszystkiem akademickie, teoretyczne, gdyż krajowa komisja górnicza może się do nich zastosować, albo powziąć odmienną uchwałę.

Nowa fabryka powstaje we Lwowie, a mianowicie mechaniczna akcyjna fabryka obuwia, którą zakłada Bank przemysłowy wspólnie z Bankiem ludowym kosztem pół miliona koron. Budowę tej fabryki otrzymała do wykonania zaszczytnie znana tujesza firma J. Sosnowski i A. Zachariewicz.

Tanio i pod gwarancją!

Moble własnego wyrobu poleca fabryka
BRACI SIWEK
Lwów, Kopernika 3. 2691

Odpowiedzi z zagadnień kosmetyki.

„40-letniej”. Silnie zarysowane zmarszczki są trudne do usunięcia. Można je rozprówać, stosując przez czas dłuższy masaż pneumatyczny masażystką „Heros” nacieraając je kremem Abaridowym. Cera twarzy myć Otrąbkami abaridowymi. Z tańszych środków możemy polecić plastry parafinowane, t. z. Eteiles americaines.

E. R. Drohobycz. — Miejsca nawiedzone piegami i plamkami smarować na noc kremem Precioza, rano myć twarz Otrąbkami abaridowymi. Działanie kremu Precioza jest łagodne i szybkie. Jedna doza wystarczy. Przeciw plądzę pocenia stosować środek Eureka w postaci proszku i płynu jednocześnie. Płynem nasączonym, na wate zwilżać pachy i nogi, a następnie przypudrować lekko pudrem. Żeby najbardziej ciemne wybiela proszek Albol, posiadający tę zaletę, że nie ściera emalii, lecz rozpuszcza osad zębowy. Do odkładania jamy ustnej, konserwowania szlasek najlepszymi środkami jest eliksir niezabarwiany koszenilą. Anidol, którym należy płukać usta przynajmniej dwa razy dziennie.

H. Ł. Tarnów. Niezawodne środki na porost włosów nie istnieją, w większości jednak wypadków pomaga bardzo nacieranie skóry głowy i nakrapianie lekkich włosów przy czesaniu Tetralem Tissota. Ponieważ włosy są wacie, należy czyścić je z tłuszczu i kurzu na sucho, używając do tego celu specjalnego pudru Florentine. Puder najlepiej natrzepywać we włosy dłonią, a następnie wyczesać dokładnie przy pomocy gęstego grzebienia i szczotki. Włosy po zastosowaniu pudru Florentine są puszyste i dobrze się układają, przeto odpada czas na suszenie włosów i unika się przeziębień skóry głowy, co jest zazwyczaj powodem obfitego ich wypadania.

Celinie — Dębnie. Rzadkie brwi nacierać pomadą żółtą Tortulea. Na opierzone, zaniedbane ręce znakomicie działa smarowanie rąk po umyciu na noc kremem Pate des prêtres. Jeżeli chcemy ręce jednocześnie wybielić, to po natarciu kremem trzeba zapudrowywać pyłkiem Juvenia Candida i nałożyć rękawiczki kosmetyczne. Zadry usuwa i wzmacnia paznokcie płyn Onglophile, zaś na przeczucie spodu paznokci używa się płynu Dégimine. Z bardzo dobrym skutkiem na system nerwowy i przewody oddechowe używane są Sachety Eucapinol. Są to krążki z masy papierowej, nasączone esencjami i ekstraktami drzew iglastych i eucaliptusowych. Jeden taki krążek położony na noc w sypialnym pokoju dostatecznie ozonuje powietrze.

J. K. — Przemyśl. Chcąc wybielić szyję i twarz, trzeba na noc wetrzeć troszkę kremu Abarid i zapudrować pyłkiem Juvenia. Pyłek ten w połączeniu z galaretką Abaridową ma własność wybielającą trwałą. Wągry, o ile są w pierwszym okresie istnienia, to jest w postaci drobnych czarnych punkcików, można usunąć przez wyniwianie płynem „Wagryna”. Przy stosowaniu „Wagryny” do twarzy potrzebne jest mydło dr. Krysiwicz. Na odciski i stwardnienia skóry niezawodnym jest Aceton.

Wszystkie podane środki kosmetyczne trzymają na składzie i wysyłają za zaliczeniem pocztowym: we Lwowie firma **E. PAWŁOWSKI**, ul. Akademicka 12 (obok Izby handlowej), w Warszawie, Perfection Szpitalna 10. 153.

NADESŁANE.

Koron 7

Znakomita

Rakieta Slazengera

poleca magazyn firmy

Kauczyński i Oberski

ul. Karola Ludwika 7 LWÓW filia Halicka 6.

Głosy publiczne.

P. Jan Leśniak z Jasienicy obok Brzozowa donosi: „Z radością mogę Panom donieść, że jestem z Pańskiej francuskiej wódki „Diana” bardzo zadowolony. Co do kutekności tejże, okazała się wódka najlepszym środkiem domowym. Staraniem niem będzie każdemu potrzebującemu „Diana” francuską wódkę polecać”.

„Diana” wódki francuskiej z mentolem używa się również jako wodę do ust i zębów, mycia głowy, na nacierania, okłady i masaż. 2640

Przy zakupie należy baczyć na markę ochronną.

MAGAZYN NOWOŚCI

Espenhan i Bechtloff
poleca na sezon wiosenny najmodniejsze
raglany angielskie, kapelusze, bieliznę ko-
lorową, obuwie damskie i męskie, kra-
waty etc — po znacznie niższej cenie.

Ankieta w sprawie kinoteatrów.

Od trzech dni obraduje w Wiedniu w sali obrad Sejmu dolno-austriackiego zwołana przez ministerstwo spraw wewnętrznych ankieta w sprawie kinoteatrów. Przedmiotem obrad są wszystkie sprawy, pozostające w związku z kinoteatrami i przemysłem kinematograficznym.

W obradach, którym przewodniczy minister spraw wewnętrznych hr. Heinold, biorą udział reprezentanci władz rządowych, krajowych i miejskich, prokuratorowie, sędziowie i zastępcy rozmaitych interesowanych grup społecznych, jako to: właściciele kinoteatrów, kilku dyrektorów teatrów i aktorów, jakoteż zastępcy Stowarzyszeń mających pieczę nad młodocianymi przestępcami. Miasto Lwów reprezentuje wiceprezydent dr. Stahl.

W dzień otwarcia ankiety wygłosił minister hr. Heinold dłuższą przemowę, w której wskazał na rozwój kinoteatrów, i na konieczność prawnego unormowania tej nowej gałęzi przemysłu. Rząd musi naturalnie zbadać uprzednio całą sprawę ze stanowiska materalnego, prawniczego i technicznego, w pierwszym zaś rzędzie ze stanowiska etycznego.

Pierwszy dzień obrad ankiety poświęcony był pytaniu, czy należy przy udzielaniu licencji na kinoteatry zachować t. zw. *numerus clausus*. Prawie wszyscy eksperci oświadczyli się za zastosowaniem ograniczeń w udzielaniu licencji.

Właściciele kinoteatrów zaproponowali w tej sprawie zastosowania klucza: 1 kinoteatr na 20.000 mieszkańców, zaś zastępcy teatrów chcieli zastosować zasadę: 1 kinoteatr na 30.000 mieszkańców. Natomiast nauczyciel Tluchor imieniem t. zw. „Elternkonferenz” oświadczył, że ze względu na niekorzystny wpływ, który wywierają kinoteatry na młodzież szkolną, wystarczy zupełnie 1 kinoteatr na 50.000 mieszkańców.

Dyskutowano następnie nad kwestią udzielania licencji.

Pytanie odnośnie opiewało, czy należy przy udzielaniu licencji odróżniać specjalne kategorie przedsiębiorstw kinematograficznych.

W prowadzonej w tej sprawie dyskusji wystąpiono przeciw handlowaniu licencjami i oświadczone się przeciw pozbywalności i sprzedawalności licencji.

Żywa dyskusja rozwinęła się na temat zarządzeń celem utrzymania bezpieczeństwa w kinoteatrach. Komendant straży pożarnej w Wiedniu Müller wystąpił z żądaniem, aby miejsce gdzie znajdują się aparaty, było ograniczone od sali, w której przebywa publiczność, oraz ażeby kinoteatry mieściły się ile możliwości w parterze.

Najbardziej zajmującą kwestią, poruszaną podczas obrad, była sprawa cenzurowania widowisk kinematograficznych. Właściciele kinoteatrów oświadczyli się za zastosowaniem jednolitej cenzury centralnej wykonywanej przez władze polityczne. Podniesiono następnie myśl stworzenia takiej centralnej cenzury w Wiedniu, przy czem poszczególnym krajom co do kwestii narodowych i religijnych miałyby być zastrzeżone różne prawa specjalne. Cenzura polityczna i cenzura obyczajności obrazów, miałyby być połączone nadto z pewnego rodzaju cenzurą szkolną.

Szczególną uwagę uczestników obrad zwróciły na siebie wywody pierwszego prokuratora wiedeńskiego, radcy dworu Luxa, który stwierdził przedewszystkiem, że w ostatnich latach wzrosła niepomniernie liczba przestępców w nietylko dorosłych, ale także młodocianych. Główną przyczyną tego smutnego zjawiska są wygórowane wymagania życiowe obecnej doby. Ci, którzy nie mają dostatecznych środków celem zaspokojenia swych potrzeb, ulegają łatwo pokusie przysporzenia sobie tych środków w sposób zbrodniczy. Kinoteatr zaś daje często pochoch do tych zbrodni, bo pobudza instynkty zbrodnicze już choćby tylko na mocy popędu naśladownictwa. Prócz tego zaś działa szkodliwie na młodzież przez wczesne pobudzanie popędu płciowego. W ten sposób kinoteatry stają się często przyczyną zbrodni, co wielokrotnie stwierdzić można w czasie rozpraw sądowych. Mowca zwrócił również uwagę na to, że ze względu na niewłaściwy dobór obrazów kinoteatry stają się dla młodzieży bardzo często wprost „wyższą szkołą” niemoralności. W dalszym ciągu obrad właściciel kinoteatru we Lwowie inż. Libański wystąpił stanowczo przeciw zbytniemu

Restauracya

i pokój do śniadań **SAMUELA FLIESERA**
ul. Jagiellońska 11 :: Kuchnia świeża i wyborowa.

Znakomite piwo marki „Salvator” i piwo marki B. B.

2025

USTREDNI BANKA

ČESKÝCH SPORITELEN

Kapitał akcyjny K 25.000.000

Filia we Lwowie, Halicka 21 :: Telefon 1008.

Fundusz rezerw. K 2.000.000

WSZELKIE TRANSAKCYE BANKOWE.

Wadya i kaucye również poza obre-
bem Monarchii. —

WKŁADKI na książeczki i rachunek bież. 4 1/4 = 4 1/2 0/10

Wkładki premiewe na podstawie zdepon. obligacyi: 4 5/8 0/10

Przekazy zagraniczne — szczególnie na Amerykę.

Lombard — Czeki — Akredytywy — Inkasa. — Bez wypowiedzenia wypłacamy K 5000
dziennie. — Kasy otwarte od 8 rano do 7 wieczór bez przerwy.

obwinianiu kinoteatrów. Nie kinoteatr jest przyczyną wzrastającej liczby przestępstw, ale ogólnie panująca nędza. Kinoteatr natomiast uprzyściplenił literaturę i sztukę szerokim kołom, które dotychczas ich nie znały. Mowca oświadczył się wreszcie również jak wielu innych uczestników ankiety za zastosowaniem cenzury centralnej.

KRONIKA KRAJOWA.

Gródek Jagielloński.

Akcja posła Stesłowicza na rzecz powodzian. W mieście naszym bawił tymi dniami poseł Stesłowicz, który odbył dłuższą konferencję ze starostą, w sprawie akcji na rzecz dotkniętych ostatnią powodzią. Rezultatem konferencji było uwzględnienie powodzian gródeckich w spisie powodzian, który przedłożyć się ma namiestnictwu. Uwzględnienie to nastąpi według wykazu podanego przez posła Stesłowicza. Równocześnie przyrzekł poseł Stesłowicz, iż zwróci się do rządu, by ten ze swej strony pospieszył również z odpowiednią akcją ratunkową.

Przeworsk.

Z towarzystw. W sali Sokola odbył się wieczorek, na który złożyły się produkcje sokole, bardzo pięknie i efektownie wykonane oraz przedstawienie komedijki „Wyprawa ślubna” Feldmana i „Blażej opętany” Anczyca. Młodzi amatorzy chlubnie wywiązali się ze swego zadania; na szczególną jednak wzmiankę zasługuje p. Kłos, nagradzany rzesistymi oklaskami.

Posiedzenie Rady miejskiej odbyło się u nas 17 b. m. Na pierwsze miejsce wysunęła się sprawa dzierżawy budynku sądowego. Uchwalono w zasadzie wynająć nadal budynek sądowy skarbowi państwa za podwyższeniem czynszu najmowego z 9000 K na 12.000 K rocznie na dalszych 10 lat, począwszy od roku 1916, dalej zatwierdzono nowy regulamin targowy. Wreszcie przyznano OO. Bernardynom subwencję w kwocie 100 K na rozebranie starego budynku przy ulicy Bernardynów. W sprawie regulacji drogi gminnej przez błonie do gościńca Przeworsk-Markowa uchwalono zwrócić się do Rady powiatowej w Łańcucie z tem, że po wygotowaniu kosztorysu regulacji, Rada miejska przyczyni się odpowiednią kwotą do poniesienia kosztów.

Brak skrzynek pocztowych daje się bardzo odczuwać w naszym mieście. I tak wzdłuż głównej ulicy na przestrzeni może 300 kroków znajdują się aż cztery skrzynki pocztowe, podczas gdy w dalszej części miasta niema ani jednej. W tej też sprawie wniesli tutejsi mieszkańcy przed rokiem prośbę do Dyrekcji poczt i telegrafów we Lwowie, ale bezskutecznie. Możeby Dyrekcja zajęła się tą kwestią.

Oświęcim.

Chodnik do dworca kolejowego. Dzięki życzliwemu poparciu ministerstwa dla Galicyi, sprawa budowy chodnika wzdłuż drogi do dworca kolejowego w Oświęcimiu doczekała się

pomyślnego załatwienia. Z Wiednia nadeszła wiadomość, że ministerstwo kolejowe zatwierdziło już plany na wspomnianą na wstępie budowę i przyznało potrzebny na ten cel kredyt. Równocześnie też poleciło przeprowadzić z gminą miasta Oświęcimia rokowania o przyjęcie tej drogi po wykonaniu robót na własność gminy.

O szkołę średnią w Oświęcimiu. W mieście naszym daje się bardzo przykro odczuwać brak gimnazjum. Obywatele tutejsi zmuszeni są wysyłać swoje dzieci do szkół średnich do Krakowa lub Wadowic, co znowu pociąga za sobą bardzo znaczne koszty. Jeszcze gorzej, że dzieci nie mają odpowiedniej opieki i dozoru, co się odbija ujemnie na studiach i wychowaniu. Rada szkolna krajowa powinna by baczeniejszą uwagę zwrócić na miasto Oświęcim, które przecież należy do większych w kraju i stoi na czele pod względem ruchu przemysłowego i handlowego. Nie żądamy dla Oświęcimia przywilejów, ale równego traktowania z innemi znaczenie mniejszemi miasteczkami, które już od lat posiadają państwowe szkoły średnie.

Sanok.

Kulturalna działalność. Piszą nam. Przejeżdżając przez Sanok, zauważyłem kilkakrotnie tuż obok toru kolejowego grupę uczniów gimnazjalnych w towarzystwie profesora pracujących z łopatą w rękę. Zaciekawiony, udałem się na miejsce, gdzie zastałem część uczniów wraz prof. gimn. Sikorą, uszlachetniających drzewka w 1 morgowej szkółce, gdy inni znów kopankami czyszili szkółkę. Zapytawszy profesora o bliźsze wyjaśnienia, dowiedziałem się, że prof. Sikora urządził bezinteresownie 2 kursa ogrodnicze dla młodzieży gimn. w Sanoku. Uczniowie w ciągu kilku miesięcy uporządkowali kilkanaście sadów w mieście i powiecie. Na wiosnę rozdano wielu uczniom drzewka przez nich uszlachetnione, celem zakładania u swoich rodziców sadków. — Praca ta proi. Sikory zasługuje na zupełne uznanie.

NADESLANE.

Artykuły i notatki w tym dziale zamieszczone nie pochodzą od Redakcyi.

**Już nadszedł świeży transport —
DYWANÓW PERSKICH**
do firmy ARENSTEINA ul. KOPERNIKA 1. 28.
Ceny okazyjne. 2711

Juliusz Rauch

spensjonowany geometra rządowy, otworzył biuro autoryzowanego geometry przy ul. Kołłątaja 1. 2. 2704

Zakład dentystycz.-techniczny

Emila Pordesa

znajduje się przy ul. Kopernika 11. Tel. 82 IV. 2550

Wodociągi — Pompy

dla miast, gmin, pałaców, will, zakładów kąpielowych i przemysłowych buduje

Największy słowiański Zakład O ANTONI KUNZ O

c. k. dostawca dworu

2475

HRANICE, Morawa.

Filia dla Galicyi: Lwów, ul. Leona Sapiehy boczna 4. **PROSPEKTY GRATIS I FRANCO.**

„Król Jagiełło”

Najlepsze Vergé bibulki do papierosów i turki. Próbkę franco u M. Tramera, Lwów, Kochanowskiego 11. 2478

BALSAM

Znakomite turki i bibulki cygarętowe wyrobu galicyjskiego. Próbkę darmo i oplatnie wysła na żądanie każdemu fabryka, Lwów, Zielona 20. 2532

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Dr. N. GOLDSTEIN

po dokładnych specjalnych kursach na klinikach w Wiedniu, Berlinie i Frankfurtu ordynuje dla kobiet od 10 do 2629 12, dla mężczyzn od 2 do 5.

przy ul. Rejtana 1. 4 (róg ul. Jagiellońskiej).

Specjalista chorób wewnętrznych

Dr. A. J. MAYER

ulica Jagiellońska 7. — Telefon 208 IV. 2652

CASINO DE PARIS

Wielkomięski program familijny od 16. do 30. kwietnia.

Trio Rusewici Georganu. — Krasinśka, gwiazda Warszawy. — Mery Flore, tancerka. — Dolleczek-Olpiński, polski humorysta. — Les Latewics, akt kom. — Iza Orłowska, polska kupiecistka. — Duet Chita Dolores. — Bretano, subretka. — Libal, humorysta. — Dembicka, polska subretka. — Duet Violetta. — Sewera, śpiewaczka. — Hofer, humorysta. — B. Keletti, węg. subr. — Duet Elkins. — Grete König, subr. — Renee Rejan, śpiewaczka. — Lespars, franc. śpiew. i wiele innych atrakcyi. 2663

ZAKŁAD DENTYSTYCZNY

Dr. FRANCISZKI RAFF-ROTHFELDOWEJ

otwarty codziennie od 9—11 i od 3—6. 2672

Lwów, Pańska 3 (Asnyka 1), parter.

Galicyjski Bank Handlowy we Lwowie

AKADEMICKA 3.

Wkładki 5% oszczędności

Czeki Poczt. Kasy Oszczędności darmo i oplatnie. 2690

Znane ze
znako-
mitości

Cukierki i czekoladki Kuglera z Budapesztu

są do na-
bycia u wy-
łącznego
zastępcy:

Leona Propsta

LWÓW, UL. SIENKIEWICZA L. 2

Telefon nr. 1508. — Zamówienia z prowincyi odwrotną pocztą. (obok hotelu George'a).

Galicyjski Bank Ludowy dla rolnictwa i handlu

... LWÓW ...
Sykstuska 17

Przyjmuje wkładki na książeczki od 20 kor. począwszy na
Wszelkie transakcje bankowe i finansowe.

4 1/2 %

Dom towarowy artykułów sportowych i zabawek

WILHELM POHL

c. k. dostawca nadw.

Wiedeń: VI. Mariahilferstrasse 5. || Pierwszorzędne przedsiębiorstwo i skład wszystkich gier sportowych jak Lawn-Tennis, Football, Krokiet, Golf, Hockey, Pole itd.

Proszę żądać nomenklatury gratis i franco.

EKONOMISTA.

SPOŻYCIE PALIWA TWARDEGO W KRÓLESTWIE POLSKIM.

I.

Badacza dziejów przemysłu w Królestwie Polskim uderzyć musi znaczna rola, jaką odegrał węgiel krajowy, wydobywany w Zagłębiu Dąbrowskiem, w rozwoju przemysłowym Kongresówki. Kapitałisci bowiem krajowi i zagraniczni lokowali swoje pieniądze w przedsiębiorstwach i zakładach przemysłowych Królestwa Polskiego nie tylko dlatego, że istniał tam już grunt gospodarczy, zaorany głęboko przez rozumną polską politykę ekonomiczną, przygotowaną przez Ksawerego Lubeckiego i Bank Polski. Kapitały te ciągnęły do Królestwa Polskiego wskutek widocznych korzyści, jakie przedstawiały rozległe rynki rosyjskie, wobec taniej siły roboczej miejscowej i to siły przygotowanej do pracy fabrycznej. Ale co najważniejsze, dopływ kapitałów krajowych i zagranicznych potęgował w pierwszej linii tak ważny dla rozwoju przemysłowego fakt, jak istnienie wielkiego i zasobnego zagłębia węglowego, gwarantującego potrzebne dla celów przemysłowych ilości węgla i to węgla taniego. W warunkach bowiem, w jakich przebywa Królestwo Polskie i jego przemysł, węgiel jest najmożliwszym źródłem energii dla celów przetwórczych. Niema przecież w granicach Królestwa, ani też w najbliższych tegoż dzielnicach ni oleju skalnego, w postaci ropy, nafty, benzyny lub wreszcie gazu ziemnego, niema wielkich wodospadów, owych zbiorników „węgla białego”, ani też wiatr jako źródło energii, nie może znaleźć w Kongresówce tak szerokiego zastosowania do celów przemysłowych, jakie miał niegdyś w Holandii. Najważniejszą tedy, a nawet jedynym źródłem energii potrzebnej do celów przetwórczych był i jest dotąd w Królestwie Polskim węgiel (kamienny i w drobnej części brunatny).

Rzecz prosta, że znakomity rozwój przemysłowy Królestwa Polskiego pociągnął za sobą

olbrzymi wzrost spożycia węgla. Przytem wzrost wytwórczości węglowej w Zagłębiu krajowym Dąbrowskiem nie był w stanie z przyczyn rozmaitych, postępować równolegle do wzrastającego spożycia, będącego skutkiem silnego przemysłowego rozrostu Królestwa. Wobec tego musiało i musi Królestwo Polskie sprowadzać znaczne ilości węgla z zagranic kraju, by pokryć całkowicie ogólne zapotrzebowanie.

Zapotrzebowanie zaś węgla wzrastało bardzo silnie, poza rozwojem przemysłowym i z powodu silnego przyrostu ludności, wskutek zwiększenia wielkich ognisk ludnościowych, zwłaszcza wskutek olbrzymiego wzrostu ludności miejskiej, przede wszystkim w Warszawie i Łodzi.

Te dwie przyczyny, a mianowicie wielki rozwój przemysłu oraz wzrost olbrzymi ludności miejskiej razem powodują tak znaczne zapotrzebowanie twardego paliwa, jakiego produkcja krajowa, mimo wzrostu stałego (z drobnymi odchyleniami) pokryć nie jest w stanie.

Zagłębie Dąbrowskie, będące częścią polsko-śląskiego zagłębia węglowego, wyprodukowało w ciągu ostatniego pięciolecia bardzo znaczne ilości węgla zarówno kamiennych, jak i brunatnych. Wydajność tego obwodu węglowego, dla poszczególnych lat ostatniego okresu pięcioletniego przedstawiała się w sposób następujący (w tonach):

Rok	węgiel kamienny	węgiel brunatny	razem
1906	4,550.946	84.417	4,635.357
1907	5,318.706	92.455	5,411.161
1908	5,520.972	122.704	5,643.676
1909	5,584.184	112.950	5,697.134
1910	5,468.763	116.680	5,585.443

Nieznaczne zmniejszenie się wytwórczości węglowej w roku 1910 nie należy brać wcale za początek przesilenia, albowiem rok następny 1911 wykazuje już znaczną pod tym względem poprawę. Dodać tutaj trzeba, że w roku 1910 zmniejszyła się produkcja węgla w całym państwie rosyjskim. Jeżeli zaś idzie o udział produkcji Zagłębia Dąbrowskiego w ogólnopolskiej produkcji węgla, to stwierdzić należy, że udział Królestwa stale się zwiększa, podnosząc się z 22,5 proc. w roku 1908 ponad 25 proc. w roku 1911.

W końcu omawianego okresu pięcioletniego,

t. j. w r. 1910, było w Zagłębiu dąbrowskiem 45 kopalni węgla, w czym 7 kopalni węgla brunatnego. Z ogólnej tej liczby czynnych było jednak tylko 37 kopalni o 103 szybach, natomiast 8 pozostałych kopalni wydobywaniem węgla się nie zajmowało. Naogół przemysł węglowy w Zagłębiu dąbrowskiem cechuje silna koncentracja, albowiem 9 wielkich Towarzystw górniczych, przeważnie francuskich, posiadających razem 19 kopalni, wydobyczo w 1910 r. 93 proc. całej produkcji węglowej Zagłębia dąbrowskiego; pozostałych zaś 18 kopalni wyprodukowało zaledwie 7 proc. ogólnej produkcji.

Z ogólnej produkcji węgla, kopalnie używają na własne potrzeby około 10 proc. na sprzedaż formbukami (sprzedaż lokalna) około 7 proc., drogą wodną około 0,25 proc., reszta około 83 proc. wywozi się drogami żelaznymi. W r. 1910 wywieziono kolejami 284 milionów pudów (przeszło 4 i pół mil. ton). Ze względu na pouczającą statystykę spożycia tak znacznych ilości paliwa podajemy poniżej, jak te ilości rozłożyły się wedle kategorii spożywców:

Kategoria spożywców	mil. pudów	procent
Drogi żelazne	56,3	19,8
Huty metalurgiczne	17,8	6,3
Fabryki mechaniczne i metalowe	6,4	2,3
Cukrownie	9,8	3,5
Inne zakłady i fabryki	100,5	35,4
Razem przemysł	190,8	67,3
Instytucje państwowe i społeczne oraz składy miejskie i inne współdzielcze	3,5	1,2
Odbiorcy prywatni miasta Warszawy	33,7	11,9
Odbiorcy prywatni miasta Łodzi	18,4	6,5
Wszyscy inni odbiorcy	32,8	11,5
Razem spożycie prywatne	84,4	31,1
Wywóz za granicę	4,8	1,6
Razem	284,0	100,0

Cyfry powyższe pozwalają do pewnego stopnia wyciągnąć parę ogólnych wniosków, dotyczących stopnia rozwoju przemysłowego Królestwa. Przede wszystkim, po odliczeniu od ogólnych ilo-

Panowie!

JUŻ NADESZŁY

Raglany, narzutki, płaszcze gumowe i wiele nowości do Magazynu mód i obuwia

American House

Lwów, ul. Kopernika 5.
powyżej handlu Wgo SZKOWRONA.

PRZEMYSŁ i HANDEL.

Koniec tandety wiedeńskiej.

Wielka fabryka ubrań w Stanisławowie.

Jeśli nie bez racyi da się powiedzieć, że kraj nasz ubogi jest w przemysł, to odnieść się to musi przede wszystkim do Pokucia. Południowo-wschodni zakątek ten Galicji mieści w sobie wprawdzie dwa miasta większe — Stanisławów i Kołomyję — mimo to jednak przemysł stawia tam zaledwie pierwsze kroki. Różnorakie na to składają się przyczyny, o których nie tu miejsce pisać... Dość, że każdy nowo powstający warsztat pracy witać należy z radością i nadzieją, iż przynosi on zapowiedź odmiennych w przyszłości stosunków.

Do placówek tych przemysłu rodzimego zaliczyć należy istniejącą w Stanisławowie wielką fabrykę ubrań Henryka Schurtmana, która choć rok trzeci istnieje dopiero, takie dotąd poczyniła postępy, iż jeśli dalej pójdzie w tem tempie — wielką faktycznie rokować jej można przyszłość.

Bawiąc niedawno w Stanisławowie, miałem sposobność oglądać gmach nowy tej fabryki, wybudowany przy ul. Belwederskiej, tuż niedaleko rogatki miejskiej. Na obszernym placu frontowym, otoczonym parkanem, wznosi się obszerny budynek piętrowy, którego budowa i wychylające się z boków wysokie kominy zdradzają, że to fabryka.

Wraz z p. Schurtmanem, który z całą u-

przejmnością okazał gotowość udzielenia mi informacji, wchodzimy do wnętrza. Urządzenie wzorowane tu na fabrykach zachodnich. Elektryczne światło, wodociąg, centralne ogrzewanie, tudzież maszyneryja najnowszego przemysłu technicznego czynią z niej zakład przemysłowy na wielką skalę. Sale przestronne, zajęte są przez maszyny do szycia dwoma rzędami przez całą długość.

Fabryka składa się — jak mnie poinformował p. Schurtman — z kilku wielkich sal. Z tych największa jest t. zw. maszynowa o obszarze 264 m², do niej przylega sala do prasowania, obok zaś znajduje się duży pokój na roboty ręczne. W nim to ciągną się dwoma rzędami maszyny do szycia, których jest przeszło 60. W ruch wprowadza je motor — nb. sprowadzony z fabryki warszawskiej — o sile 21 koni. Pędzi on dynamo-maszynę, która dostarcza prądu do poszczególnych maszyn. Stu przeszło robotników pracuje przy nich; jedni przykrawają zapinaczkę maszyn, inni szyją. Towar wykończony prasuje się w końcu zapomocą elektrycznych żelazek.

— Więc fabryka wytwarza ubrania?

— Tak. Na wzór wiedeński. Sprowadzamy sukno wagonami calymi — po większej części z fabryk wyłącznie krajowych — i u nas produkujemy gotowe ubrania.

— A odbył?

Mój interlokutor się znacząco uśmiechnął.

— Przede wszystkim eksport! Wyroby nasze rozchodzą się wprawdzie w kraju i o rynek tutejszy dbamy, choćby tylko dlatego, by wyrugować stąd tandetę niemiecką, ale główną uwagę zwróciliśmy na rynek obcy: węgierski a szcze-

gólnie bałkański. W Turcyi i Rumunii konkurujemy zwycięsko tak pod względem nizkości cen, jakoteż doboru towaru z wszelkimi innymi fabrykatami, w pierwszym zaś rzędzie z fabrykatami zachodnio-austriackimi i berlińskimi.

— Czy wolno wiedzieć, jaki jest obrót roczny fabryki?

— Dotąd operujemy jeszcze małym kapitałem, mam jednak plany, które każą mieć nadzieję, iż w niedalekiej przyszłości będzie o wiele lepiej. O rozwoju fabryki pouczają następujące zresztą cyfry: W pierwszym roku po założeniu było 100.000 koron obrotu, dziś, po trzech latach, księgi wykazują pół miliona.

— A czy nie sądzi pan, że poza ubraniami gotowymi, możnaby i w innych działach konfekcyi konkurować z wyrobami obcymi?

— Ależ to moja właśnie myśl. Fabryki obce tego rodzaju rzucają na rynek miliony sztuk bielizny niebieskiej (t. zw. robotniczej). Towar ten wszędzie ma silny odbyt, a nawet u nas w kraju.

— A czy plan ten blizki zrealizowania?

— Przynajmniej staram się o to.

— A więc — zakończyłem rozmowę — należy tylko życzyć powodzenia.

— I moc pieniędzy — rzucił żartobliwie p. Schurtman.

Odprowadzony przez uprzejmego gospodarza, opuszciliśmy po godzinnej bytności, fabrykę, rozmyślając, jakby kraj nasz wyglądał, gdyby placówek podobnych było więcej...

M.

ści węgla spożytego nie przez spożywców prywatnych, ilości spożytych przez drogi żelazne, na sam przemysł wypadnie 47,5 proc. ogólnego wywozu kolejami. Jeżeli weźmiemy pod uwagę, że rosyjski węgiel doniecki wykazuje odpowiednio 43,4 proc., wówczas występuje znaczniejsze uprzedmiotowienie Królestwa Polskiego aniżeli Rosyi. Poza tem wedle cyfr, powyżej przytoczonych, występuje przewaga drobnych i średnich zakładów przemysłowych (przeważnie włóknistych) nad wielkimi zakładami fabrycznymi. Przewaga to atoli niezbyt znaczna. Porównując pozatem spożycie prywatne węgla w Królestwie i w Rosyi, napotykamy znacznie mniejszy procent spożycia prywatnego w Rosyi, aniżeli odpowiedni w Królestwie.

Tłómaczy się to znaczniejszą gęstością zaludnienia Królestwa Polskiego, większą względnie liczbą wielkich ośrodków miejskich oraz tem, że ludność Rosyi spożywa znaczne ilości opału drzewnego.

Lwów, 20. kwietnia.

Opłaty od napojów spirytusowych. Związek 30 większych miast w naszym kraju, rządzący się ustawą gminną z roku 1889, wniósł do Wydziału krajowego memoriał z żądaniem zmiany niektórych postanowień instrukcji, wydanej przez Wydział krajowy w porozumieniu z namiestnictwem w dniu 15 grudnia 1910, co do sposobu poboru opłat gminnych od palonych napojów spirytusowych w tych gminach, którym prawo to po zniesieniu prawa propinacji nadane zostało.

W memoriale podniesiono, że instrukcja ta, której zadaniem miało być zapewnienie gminom przyznanego im ustawowo prawa poboru opłat gminnych, a z drugiej strony ochrona uczciwych kontrybuentów przed nieuczciwymi, oraz unormowanie obopólnych praw i obowiązków tak kontrybuentów, jak i gmin — nie odpowiada swemu zadaniu. Niedokładność niektórych postanowień, oraz ograniczenia gmin przy wykonywaniu kontroli, utrudniać ma gminom wykonywanie przyznanego im prawa poboru opłat gminnych od napojów spirytusowych.

Memoriał powyższy był przedmiotem obrad ankiety, zwołanej przez Wydział krajowy, która zebrała się w ubiegłą środę w gmachu sejmowym.

W obradach, którym przewodniczyli kolejno członkowie Wydziału krajowego pp. Onyszkiewicz i dr. Jahl, wzięli udział ze strony interesowanych miast pp. Maryewski burmistrz Podgórze, dr. Nimhin burmistrz Stanisławowa, dr. Smutny zastępca burmistrza Przemyśla, dr. Steuerma burmistrz Sambora, z Izby handlowych i przemysłowych: ze Lwowa dr. Trawiński, z Krakowa Seidentrey i dr. Josefert, z Brodów Kapelus. Ze strony rządu wzięli udział pp. radca dworu dr. Kadyi i starosta dr. Schwarz; ze strony Wydziału krajowego radca Latoszyński i wicesekretarz dr. Kozicki.

Na ankiecie omówiono podniesione zarzuty przeciw obowiązującej instrukcji, oraz wyrazili interesowani życzenia, w jakich kierunkach instrukcja ta winna być zmieniona.

Po ukończeniu obrad, wyrazili pp. Maryewski i dr. Trawiński prośbę, aby Wydział krajowy po wypracowaniu nowej instrukcji a przed jej wydaniem udzielił projekt Izbowi handlowym i przemysłowym, oraz Związkowi 30 miast do zapiniowania.

Wyrażone podczas obrad ankiety życzenia interesowanych, weźmie Wydział krajowy pod rozwagę przy wypracowaniu nowej instrukcji i w miarę słuszności będzie się starał w porozumieniu z namiestnictwem zmienić obowiązującą dziś instrukcję w kierunku ułatwienia miastom ich zadania i utrwalenia ich praw.

Dostawa konstrukcji żelaznej. C. k. Dyrekcja kolei państwowych w Stanisławowie rozpisuje przetarg ofertowy na dostawę konstrukcji żelaznej dla mostu w klm. 823 1/4 linii Stryj-Stanisławów.

Termin do wnoszenia ofert 27. kwietnia br. 12 godz. w południe. Bliższych wiadomości można zasięgnąć w oddziale dla konserwacji i budowy wymienionej Dyrekcji.

Dostawa smarów i materiałów do oświetlenia. Dyrekcja kolejowa w Krakowie rozpisuje konkurs na dostawę poniżej wyszczególnionych materiałów na czas od 1. lipca b. r. do końca czerwca 1913 r., względnie na czas dłuższy, a mianowicie:

1. Oleju mineralnego do smarowania lokomotyw o najniższym punkcie zapalności 170° C. 230.000 kg.; 2. oleju mineralnego do smarowania wagonów o najniższym stopniu zapalności 150° C. 50.000 kg.; 3. wazeliny ciemnej 150.000 kg.; 4. wazeliny naturalnej 30 kg.; 5. nafty zwykłej 480.000 kg.; 6. nafty do lamp o silnem świetle 70.000 kg.; 7. oleju do smarowania przy wierceniu 1000 kg.; 8. tłuszczu do smarowania wałów 800 kg.; 9. tłuszczu twardego 450 kg.; 10. tłuszczu skrzepłego 1500 kg.; 11. łożu 5.000 kg.; 12. tłuszczu rybiego (tranu) 250 kg.; 13. mydła płynnego 6.000 kg.; 14. mydła twardego zwykłego 300 kg.; 15. świec stearynowych 50 kg.; 16. specjalnego oleju mineralnego do maszyn 8000 kg.; 17. specjalnego oleju do motorów 1000 kg.; 18. terpentyny 9.400 kg.; 19. benzyny 1.250 kg.; 20. gliceryny 460 kg.; 21. oleju lnianego 300 kg.; 22. oleju do aparatów we fiaskach po 80 gr. 400 szt.

Oferty powinny być podane do c. k. dyrekcji kolei państwowych najpóźniej do godz. 12 w południe d. 30. kwietnia b. r.

Wydawnictwo
stałe drukanie
poleca tanio
J. Konrad
Lwów, Pa-
z. Fellerów.

Dajemy stałe zatrudnienie

przez pracę na nowo opatentowanych płaskich maszynach do plecienia każdego bez wyjątku, a wiek, płeć lub oddalenie nie są przeszkodą. Dzienny dochód od 2 do 4 kor. i więcej w miarę udoskonalenia. — Pisemnych wyjaśnień udziela:

„Samopomoc” krajowe przedsiębiorstwo wyrobów trykotowych we Lwowie, Zygmuntowska 9. Nauka bezpłatna we Lwowie i na prowincyi. 989

Moi Panowie: bacność!

„ESSHA“

najlepsze hygieniczne specjalności gumowe tuzin za K. 2, 3, 4, 6. Bezpłatnie: 1 próbka i ilustrowany katalog za nadaniem 30 hal. w znaczkach. Wszystkie hygieniczne nowości.

S. Gw. Herzog
Wiedeń XVII, 3, Hernals-
Hauptstrasse 79. 2677

Poszukuje się uzdolnionego

2685

buchaltera

z korespondencją niemiecką, władającym językiem polskim w słowie i piśmie z kilkuletnią praktyką. Biegłe pisanie na maszynie, stenografia i ukończenie szkoły handlowej wymagane. Odpisy świadectw i curriculum vitae, których się nie zwraca, pod Zarząd dóbr Drohobycz, poste-restante.

Chcesz zaufania
Chcesz zaufania

Upraszamy przeto zwracać się do nas, jeśli maszyna nie funkcjonuje lub zachodzi potrzeba reparacji, upraszamy również igły, oliwy i części maszynowe, tylko u nas kupować.

Singer Co.
Tow. Akc. maszyn do szycia

Bruksela 1910.
Najwyższa nagroda.

Lwów, Halicka I. 1 i Gródecka 55.
Reparacje szybko i tanio. 2563

Tlenol *moda do ust*
krem do zębów
proszek do zębów
wyrabia podług przepisu dra. J. G. G. G.
go, prof. Unii Jagiellońskiej
Fabryka Tlen

Zawiadamiamy PT. Publiczność, że Towarzystwo nasze wprowadziło w handel nową sortę piwa w gatunku:
monachijskiego:
pod nazwą

„Krajowe piwo podwójnie słodowe“.

Piwo to, wyrabiane z najprzedniejszych produktów surowca, w smaku i jakości przewyższa wszystkie podobne piwa obce tzw. Doppelmalzbier. Krajowe piwo podwójnie słodowe otrzymać można w restauracjach i pokojach do śniadań, tak w beczkach, jak i w fiaskach. Fiaski są zaopatrzone w etykiety, kapsle i korki z firmą i marką ochronną (kotwica) nąokoło niej litery L. T. A. B. naszego Towarzystwa.

**Lwowskie Towarzystwo
Akcyjne Browarów.** 2709

Bole głowy, migrena, — bole nerwowe — **Bole reumatyczne** są cierpieniami, mogącimi człowieka do rozpacz doprowadzić. Środkami kosmetycznym, orzeźwiającym i usuwającym te dolegliwości jest „**MIGROL**“ (nazwa prawnie chroniona). Cena flak. 70 hal. Sposób użycia do każdej fiaskeczki dołączony. Główny skład wysyłkowy C. k. Apteka obwodowa **O. HELLMAN**, w Tarnopolu, ul. Perla. 2646

Znana firma „A LA VILLE DE LONDRES“

Wice. **JÓZEF HALPERN i Ska**

w Stanisławowie ul. Karpińskiego (gmach 2161 c. k. Dyr. kolei)

połączonej łaskawej pamięci P. T. Publiczności.

„OLLA“
jest dowodnie najlepszą
hygieniczną specjalnością
GUMOWA
2-letnia gwarancja
Wszędzie do nabycia.
Cenniki darmo.
wyśle „OLLA“
fabryka gumy
Wiedeń II, 981
Pratara-
obrotu 67

„OLLA“
polecono przez prze-
sławnego 300 lekarzy —
Najlepiej używać
sorty: 1905 cena za
tuzin 6 kor. 1901
cena za tuzin 8
kor. prawie ochro-
niona.
A. k. dla h. i p.
25620 L. 39789.

Bank Przemysłowy

dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem
Księstwem Krakowskiem we Lwowie.

Na podstawie przedwstępnej koncesyi Wysokiego c. k. Namiestnictwa we Lwowie z dnia 3. kwietnia 1912 L. 1531/4
otwieramy niniejszem

publiczną subskrypcyę

na kapitał akcyjny dla założyć się mającej Fabryki i Rafinerii cukru pod firmą: „Fabryka i Rafineria Cukru, Towarzystwo akcyjne w Chodorowie” z siedzibą we Lwowie

Koron 5.000.000

rozłożonych na 25.000 sztuk akcji po K 200, na okaziciela opiewających.

Wpłata akcji nastąpić ma w wartości nominalnej i rozłożoną będzie na **4 równe raty**, z których pierwsza płatną będzie w dniu subskrybowania, druga 15. sierpnia, trzecia 15 listopada 1912, a czwarta 15. lutego 1913 — każda w wysokości 25 prc. subskrybowanej kwoty w kasie Banku Przemysłowego we Lwowie, lub też filii w Krakowie.

Od poszczególnych rat bonifikowane będą subskrybentom **odsetki budowlane** w myśl artykułu 217 u. h. po 4 prc. w stosunku rocznym, a to pro rata temporis od dnia wpłaty każdej raty aż do dnia 31. lipca 1913 włącznie.

**Subskrypcya zamkniętą zostanie z dniem 15. maja 1912 o godzinie 12. w po-
łudnie.**

Przy przydziale akcji uwzględnieni będą przede wszystkim ci pp. subskrybenci, którzy zobowiążą się przynajmniej na lat 10 uprawiać buraki dla nowej cukrowni. Subskrybenci ci mogą otrzymać na jeden morg, plantowany burakami, 3 akcje po K 200 — wartości imiennej. PP. Plantatorom, subskrybującym pod tym warunkiem, akcje przedzielać się będzie aż do wysokości 90 prc. sumy subskrybowanej kredytu w celu wpłacenia akcji gotówką, który to kredyt musiałby być najdalej uiszczonym po latach 40 od chwili puszczenia fabryki w ruch z części ceny kupna za dostarczone buraki — tudzież z dywidend.

PP. Plantatorowie, mający zamiar wziąć udział w subskrypcyi, raczą się zgłosić do Banku Przemysłowego w celu ustalenia bliższych warunków.

Subskrypcyę przyjmują prócz Banku Przemysłowego we Lwowie i jego Filii w Krakowie także wszystkie galicyjskie instytucje i Domy Bankowe.

ZARYS STATUTU.

Organami Spółki będą: a) Rada Zawiadowcza, b) Komisya rewizyjna i c) Walne Zgromadzenie.

Walne Zgromadzenie konstituujące zwołają proszący o koncesyę przez ogłoszenie w urzędowej „Gazecie Lwowskiej” na 8 dni naprzód. Uchwały co do przedmiotów tego Walnego Zgromadzenia zapadną w granicach postanowień §. 13. Regulatywu akcyjnego ważnie głosami najmniej 1/4 wszystkich subskrybentów (osobiście obecnych lub zastąpionych przez zastępców), reprezentujących najmniej 1/4 część kapitału zakładowego.

Rada zawiadowcza składa się z 7 do 11 członków, których na pierwsze pięć lat, w myśl § 34 Regulatywu akcyjnego z r. 1899 mianują założyciele, po upływie tego czasu Członkowie Rady zawiadowczej będą wybierani przez Walne Zgromadzenie.

Do zakresu działania Walnego Zgromadzenia konstituującego należy uchwała o założeniu Spółki akcyjnej i ostatecznem ustaleniu treści statutu w brzmieniu, zatwierdzonem przez Zarząd Państwa, oraz wybór pierwszych Rewizorów rachunkowych.

Za przedsięwzięte kroki przygotowawcze przyjmują odpowiedzialność założyciele.

Każdy zgłaszający się uczestnik (subskrybent) poddaje się projektowi kontraktu spółkowego już przez samo oświadczenie, że do Spółki przystępuje.

**Bank Przemysłowy dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem
Księstwem Krakowskiem we Lwowie.**

We Lwowie, w kwietniu 1912.

Kazimierz baron de Vaux.

Poszukuję zaraz mieszkanie
kawalerskie przy rodzinie
izrael. blisko miasta, z obsia-
gą, bez mebli. Zgłoszenia po-
ście-restante Lwów, okazicie
łowi legitymacyi Nr. 7321.

Poszukuję zaraz mieszkanie
kawalerskie przy rodzinie
izrael. blisko miasta, z obsia-
gą, bez mebli. Zgłoszenia po-
ście-restante Lwów, okazicie
łowi legitymacyi Nr. 7321.

Nieder-landzkie

Towarzystwo ubezpieczeń
na życie — Sub-Dyrekcja
Lwów, Szajnochy 3 — po-
szukuje zdolnych zastęp-
ców za wysoką prowizją,
cw. stałą pensją. 5020

ARGUS

pierwsze galicyjskie koncesyo-
nowane przedsiębiorstwo

Detektywów prywatnych
W. ROWAŁSKIEGO

W PRZEMYSŁU, RYNEK 10
Telefon 205.

ustala wątpliwe fakty i szcze-
góły; sprawdza zeznania
lub zapodania, inwigiluje
podejrzanych i przestępców,
wysledza świadków i auto-
rów anonimów, interwe-
nuje w śledzeniu przestęp-
ców na ządanie prywatnych
oraz władz, wysledza osoby
zaginione, bada majątek, po-
saga itp. 2688
Zlecenia do wszystkich miej-
scowości wykonywa szczegó-
łowo i dyskretnie.

WONDERLAND KINO
PIERWSZY DZIENNY TEATR
KINEMATOGRAFICZNY
JAGIELLOŃSKA 20-22
WYKONANIE PRZEZ
M. J. JAGIELLOŃSKĄ
ZBIERA PROGRAM

POCZERKALNIE
WYKONANIE PRZEZ
MUZYKA
WOJSKOWA
BUŁGAR
PRZEMYSŁ
APISZE

Maszyny

wszystkich systemów, oraz
pończosznicze — poleca firma
A. Malimon
Lwów, Walowa 1. 9.
Wyroby trykotowe z pracu-
wat M. Miniewskiej. Cenniki
darmo i oplatnie. 2010

Pierścieniki zaręczyno-
we, obrącz-
ki ślubne, oraz wszel-
kie wyroby ze złota i
srebra poleca 2680
F. Kwaśniewski
Lwów, pl. Halicki 3,
przyjmuje wszelkie obsta-
lunki i reperacye.

Róże

Miłośnikom róż polecam mo-
je wielkie zapasy wysokopien-
nych i niskich róż we wspa-
niałym wyborze po niskich
cenach

JÓZEF KANDR
c. k. nadworny dostawca i
właściciel wielkich składów
róż w Horzadowicach 5
(Czechy). Cenniki darmo i
i oplatnie. 2682
33 LAT ISTNIENIA.

Patent austr. 41.756.
Wyrób krakowski!

Doskonałe pokrycie
dachów.

Lekkie, piękne, nie
wymaga nigdy repa-
racji.

Najwyższy stopień
ogniotrwałości.

Asbit

Łupek asbestowy
odporny na wiatry i
zmiany powietrza.

Fabryka łupku asbestowego
„Asbit”, Spółka z ogr. por.

KRAKÓW

Fabryka: ul. Starowisna 89.
Biuro centr.: Starowisna 48.

LANGEN & WOLF

Wiedeń X/3 Luxenburgerstrasse Nr. 53/55
Zastępca D. Strisower, Lwów, Potockiego 8.

Najstarsza fabryka motorów w Austro-Węgrzech.

Słynne światowe oryginalne „OTTO” motory

benzynowe, benzolowe, naftowe, ropne dla
gazu świetlnego, ssąco-gazowe i t. d. 2685
106.000 i PRZESZŁO MILION „P.S.” W UŻYCIU

Motory ropne
systemu „Diesel”

Najnowsza Kon-
strukcja :: Mini-
malne Koszta o-
pału. 2685

Najtaniej

sprzedaje oraz przerabia
Koldry, materace
**poduszki, Koce, łóż-
ka żelazne, dywany**
portyery, firanki, pierze, puch
itp. tylko u 2625

K. SKIBINSKIEGO

Magazyn i pracownia pościeli
Lwów, ul. Kopernika 1. 7
(obok trafik w starym lokalu)
Cenniki darmo i oplatnie.

Prawdziwe amerykań-
skie obuwie, męskie i
damskie najlepszej fa-
bryki

2703

wyłączny zastępca
GABRYEL

STARK

„A la ville de Paris”

Lwów, pl. Maryacki 11.

**Kto chce tanio
a dobrze kupić**

Narzędzia kowalskie i slusar-
skie. 2657

Łańcuchy, Kłódki, Rury;
Meble żelazne i mosiężne,
Siatki, Drut kolczasty,
Łodownie, Wanny i t. p.

niech spieszy do firmy

IŻYCKI i SPÓŁKA

największy skład towarów żel.

Lwów, ul. Kopernika 1. 11

Zakład dentystyczny
RAPPAPORTA JÓZEFA

poszukuje 2705

uczniów do nauki.

Lwów, Sykstuska 19.

PLÓTNA

stołowa białą i kolorową, Szy-
fony, ręczniki, chu-
steczki, ściereki, kol-
dry, materace, Po-
duszki, sienniki, ko-
ce, bieliznę damską,
męską i na pościel.
Pończochy, skarpetki,
płócienniki i zefiry ko-
lorowe poleca najtaniej

Michał Płoński

Lwów, pl. Kapitulny 3.
Koldry i materace przy-
jmuje do przerobienia.
Cenniki i próbki na za-
danie. 2678

Łatwy
uboczny zarobek

nadaje się przez sposobno-
ściowe wynotowywanie pew-
nych adresów. Zapytania za-
zwrotnem portum. **PAUL**
G. STEINBACH, Wiedeń
XIII., Hütteldorferstrasse 549.
Uprasza się o koresponden-
cję w języku niemieckim. 2685

REPERACYE

maszyn do szycia uskutecznia
nasz warsztat szybko i fachowo

Singer Co

Tow. Akc. maszyn do szycia.
Największy i najstarszy skład
w Austrii, Lwów, Halicka 4.
Lwów, Gródecka 55. 2144

Samoistna
egzystencja

Zarobek do K. 500, ewent.
i więcej miesięcznie. Sta-
ły uczciwy dochód. Można
traktować jako uboczny
zarobek bez względu na
zaangażowanie. Zapytania ce-
lem dalszego załatwienia
nadsyłać należy pod „Exi-
stencja 503” do ekspedycji
anonimów Györi & Nagy,
Budapeszt VII, Erzsébet-
körút 5. 2708

KAZDA PANI

raczą robotę znaj-
dzie u mnie, zysko-
wny uboczny zarobek. Robo-
ty odsyłam wszędzie. Prospekt
z gotowymi wzorami za na-
desłaniem 20 hal. w znacz-
kach pocztowych.

EMMA BECK

Wiedeń, 20 Bezirk, Brigi-
tenauerlande 30. 2461

Kefit

DOSTAWIA 1837

DO MIESZKAN

Mleczarnia
Przeworska

Lwów, ul. Połna 1. 25.

Telefon 835.

„OLLA”
Jest dowodnie najlepszą
hygieniczną specjalnością
GUMOWA
2-letnia gwarancja
Wszędzie do nabycia
Cenniki darmo.
wysyła „OLLA”
fabryka gumy
Wiedeń II
Prater
strasse 67

Kasy, Szafy ogniotrwałe, Akc. Tow.

Wertheim i Ska. Wyłączny zastępca dla Galicji
i Bukowiny, **Henryk Raschkes**, Lwów, ul. Ko-
pernika 19. 2710

LWÓW
Akademicka 14.

Pudła na kapelusze
poleca **BAZAR KRAJOWY**

KRAKÓW
ul. Szewska 24.

Dwa pokoje

bez kuchni, nadające się dla
pp. kawalerów lub na biuro,
do wynajęcia. Wiadomość:
Rynek 20, III. piętro.

KUPIĘ

ładny dworek, sad, ogród i
kilka morgów pola. Zgłosze-
nia Administracya: „Dworek”
5036

Osoba młoda,

inteligentna, milej powier-
chowości, dobrze się prze-
tująca, szuka posady jako to-
warzyszka do starszej osoby,
najchętniej na wyjazd. Adres:
do Administracyi: „Helena”
Lwów.

LEOPOLD TARGALSKI

zegarmistrz

przeniósł swój skład i pracu-
wnię zegarmistrzowską na ul.
św. Mikołaja 1. 1. Każda
sprzedaż i naprawa pod 2-let-
nią gwarancją. 5029

**Zarząd pasieki A. Krain-
skiego w Jezierzanach**
ad Czortków wysyła dalej
wszelkiego rodzaju miody po
znanych Szanownym Odbior-
com cenach. 5028

PANNA,

pisząca biegle na maszynie
„Mercedes”, z egzaminem
rachunkowości państwo-
wej, oraz kilkuletnia prakty-
ką biurową i administracyj-
ną, poszukuje posady. Zgło-
szenia: Lwów, poste-restante
„M. O.” za okazaniem karty
Tow. Sztuk Pięknych Nr. 3632.
4

Lokal biurowy,

składający się z 3 ubikacji do
podnawiania. Zgłoszenia w biu-
rze oddziału spirytusowego dla
Załadu kredytowego dla
handlu i przemysłu, Kraszew-
skiego 7 do 30. kwietnia 1912,
zaś plac Smolki 3 od 1. ma-
ja 1912. 5024

Lustro salonowe

z marmurową konsolą za 80
kron do nabycia. Lwów, św.
Wojciecha 2a, parter na pra-
wo. 5031

Do wynajęcia

od 1. lipca ulica Piekarska
14 całe 1-sze piętro. 12 po-
koi, łazienka, kuchnia, spiżar-
ka. Parter 4 pokoje, kuchnia.
5022

Panny do sprzedaży po-
szukuje zaraz sa-
lon mój Goldstaubowej, Kra-
szewskiego 7. 5017

Rymanów Zdrój

Pensjonat pod Matką Boską
otwarty od 15. maja. 50 pokoi,
dwupiętrowa hala, kuchnia,
wzorowa. — Specjalny dział
odżywianie dzieci i wiatych.
Ilustrowane prospekt z pla-
nami i cennikiem wysyła bez-
płatnie właścicielka **Walte-
rowa**, Lwów, ul. Potockie-
go 1. 28. 2696

PRAZDRÓJ JANOWSKI.

Pierwsza Janowska miodosyńia

S. Blatta

w Janowie k. Lwowa

zalożona w r. 1850

poleca swoje znakomite miody
jasne i ciemne, oraz czy-
sty wosk pszczelny. Specyjal-
ność. Wszędzie do nabycia.

Osoba młoda,

inteligentna, przyjmie szycie,
naprawianie, czerwanie, zaj-
mie się także gospodarstwem.
Wymagania skromne. Adres:
„Helena” Lwów, do Admini-
stracyi „Gazety Wiecz.”.

HELDOLANA

cudownie działające
mydło, oraz puder
piękności, specyjal-
ność pięknych Pa-
ryżanek. Do nabycia we
wszystkich aptekach, drogu-
erych, perfumerych i odno-
śnych handlach.
Każdy odbiorca otrzyma
premię 100 fr. zupełnie
bezpłatnie. 1158

FIRMA

Przemysł drzewny i welny drzewnej

Leon Koppelman

w Mikuliczynie (poczta, te-
legraf i stacja kolejowa w
miejscu) 1415

produkuje materiał larty, a
specyjalnie welny drzewnej
(wióry, Holzwolle) do pako-
wania i do innych celów, po
najmniejszej cenie, po
najmniejszej cenie, po
i wysyła próbki na zażądanie.

Znakomitego dzieła HALDANA MACFALLA „Historya Malarstwa”

w przekładzie JANA KASPROWICZA, wyszedł tom pierwszy,

zawierający 36 arkuszy druku i 27 kartonów barwnych reprodukcji arcydzieł malarstwa włoskiego. Cena tomu w stylowej oprawie ze złoconiami, według rysunku Al. Semkowicza, wynosi 18 Kor. Do nabycia w Administracji wydawnictwa (Lwów, ul. Zybkiewicza 35) i we wszystkich księgarniach. Nowi prenumeratorowie „Historyi malarstwa”, zgłaszający się wprost do administracji wydawnictwa, mogą otrzymać tom pierwszy na wygodne spłaty miesięczne.

THE VERA
American Shoe
Męskie K. 24
Damskie K. 22
wyłączny skład
Gabryel 2702
Stark
A la ville de Paris
LWÓW
pl. Maryacki 1. 11.
Made by
Rice & Hutchins
Boston, Mass. U.S.A.

AUSTRIACKIE
Ganz Towarzystwo elektryczne
z o. p.

Biurowie inżynierskie: Lwów, ul. Romanowicza 11
TELEFON Nr. 1178.

Elektryczne oświetlenie. Elektryczne przenoszenie siły. Urządzenia kopalni i hut. Koleje elektryczne.

Dynamomaszyny, elektromotory, wentylatory, transformatory, rozdzielnice, numerytory, instrumenty do mierzenia siły, lampy łukowe, lampy żarowe, węgle do nich, przyrządy do ogrzewania i gotowania itd. oraz wszelki materiał instalacyjny. Cenniki i kosztorysy za darmo. Na życzenie wysłanie inżyniera bezpłatnie.

PIECE KRĘGOWE

dla wypalania cegieł, wapna i dachówek, kominy fabryczne, obmurowanie kotłów
projektuje i buduje:

PIERWSZA GALIC. SPÓŁKA
budowy zakładów kerami-
cznych, kominów fabrycz-
nych i obmurowania

kotłów z o. p.

Lwów, ul. Lenartowicza 15.

PRAWDZIWE
Lohse mleczno-liliowe mydło
jest wskutek swej absolutnej czystości i miękkości bezwarunkowo najlepszym środkiem do pielęgnowania skóry.
2424
GUSTAW LOHSE
C. K. NADWORNÝ DOSTAWCA
BERLIN.

DOM SPEDYCYJNY ZAŁOŻONY W R. 1838 2182
H. MENDELSON
KRAKÓW, DWORZEC KOL. TEL. NR. 86.
Bogumin (Oderberg) dworzec kol. Telefon nr. 10.
Oświęcim, dworzec k. tel. 54. Szczakowa, dworzec kolejowy. Tel. 4.
Odprawa cłowa przesyłek zagranicznych. Wozy meblowe. — Transporty międzynarodowe po cenach ryczałtowych.
BIURA SPEDYCYJNE C. K. KOLEI PAŃSTW. (KOLEI PÓŁNOCNEJ).

CLIMAX Motory i lokomobile na ropę surową
Najtańsza siła popędowa dla gospodarstwa rolnego. — Koszt materiału opałowego licząc od godziny i HP od 1 h. począwszy.
Niebezpieczeństwo wybuchu wykluczone. Niema kontroli władz skarbowych. Nieznaczne zapotrzebowanie wody. Setki zadowolających maszyn w użyciu. Cenniki i kosztorysy darmo. Najtańsza fabryka dwutaktowych motorów rolnych.
2477
Bachrich & Co. fabryka maszyn, Wiedeń XIX
Heiligenstädterstrasse 83. Proszę żądać polskiego prospektu Nr. 702.

WODOCIĄGI dla miast, miasteczek, dworów, folwarków, zakładów publicznych i domów prywatnych
CENTRALNE OGRZEWANIE WSZELKICH SYSTEMÓW
buduje
ZYGMUNT RODAKOWSKI
PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWY WODOCIĄGÓW
we Lwowie, plac Smolki liczba 4.
Wykonuje wszelkie poszukiwania za wodą, plany i projekty wodociągowe i centralnego ogrzewania, ujęcia źródeł i wiercenia lub kopania studzien, całkowite wodociągi miejskie, zupełne instalacje wodociągowe w gmachach publicznych i prywatnych, kłozy, łazienki od najprostszyc do najwykwintniejszych, cyrkulacje wody gorącej, odpływy i kanalizacje.
MATERIAŁ DOBOROWY. WYKONANIE WZOROWE. CENY UMIARKOWANE.
Adres dla listów: Telefon 667. Adres dla telegramów: Zygunt Rodakowski, Lwów. 1528 Rodakowski, Lwów.

PRASKIE

Akcyjne Towarzystwo Budowy Maszyn

„PRAŽSKA AKCIOVA STROJIRNA“

przedtem Ruston, Bromovsky i Ringhoffer

PRAGA (czeska).

Maszyny parowe

precyzyjne każdej wielkości, szczególnie dla wysoko przegrzanej pary.

Turbiny parowe

konstrukcji Zoelly'ego.

Kotły parowe

wszelkich systemów, przegrzewacze pary własnego systemu.

Silniki ropne

typu leżącego i stojącego każdej wielkości.

Pompy

łecne i odśrodkowe dla wszelkich gałęzi przemysłu.

MASZYNY GÓRNICZE I HUTNICZE.
ZAKŁADY DO SORTOWANIA WĘGLI I WYROBU BRYKIETÓW.
URZĄDZENIA WALCOWNI, KUŹNIARKI (TŁOCZNIE).

Maszyny chłodnicze i do wyrobu lodu systemem bezwodnika węglowego i amoniaku dla fabryk lodu, rzeźni, hal targowych, browarów, mleczarni, rafinerii nafty itd. — Urządzenie rzeźni według oświadczonej własnych patentów. — Zakłady do przerabiania padlin i odpadków mięsnych patentowanego systemu Podewilsa. — Zakłady do spalania śmieci miejskich patentowanego systemu Horsfala. — Maszyny do czyszczenia ulic. — Aparaty do zbierania i odwodki śmiecia. — Walce drogowe parowe i ropne. — Kompletne urządzenia browarów i słodowni, gorzelni i rafinerii spirytusu, fabryk i rafinerii cukru, jakoteż odcukrzania syropu. — Kompletne urządzenia kąpielowe i zakładów wodo-leczniczych. — Instalacje centralnego ogrzewania i wywietrzania. — Mosty i konstrukcje żelazne. — Żurawy i urządzenia transportowe. — Zbiorniki gazu. — Mechaniczne wyzbrojenie dla kolei żelaznych.

Biuro inżynierskie dla Galicyi i Bukowiny

starszy inżynier **MAKSYMILIAN WILLER**

Lwów, ul. Potockiego 56. — Telefon 1013.

2494

BARTIK i Ska

Fabryka PILNIKÓW maszyn rolniczych i siławek oraz odlewnia żelaza w KRAKOWIE

Zakład fabryczny w Tarnowie

Poleca swoje wyroby, przyjmuje zużyte pilniki do nasiekania i wykonuje zamówienia po cenach nader przystępnych. — — —

2146

BRONIE

wszelkich najnowszych systemów: dubeltówki, trójlufki, sztucery, rewolwery, browningi, pistolety, flaberty etc. poleca najsumiennie

c. k. uprzyw.

FABRYKA BRONI
I. Nowotny, Praga

OOOO

Jeneralne zastępstwo na Galicyę i Bukowinę, oraz bogato zaopatrzonej skład okazowy w Domu handlowo-komisyjnym 2231

B. MASZKOWICZ i J. LINDNER
Lwów, ul. Łackiego 1. 8.

Cenniki, kosztorysy na żądanie darmo!

Plantacol wypróbowany specyfik przeciw katarom dróg oddechowych. Stosowny dla dzieci z powodu braku wszelkich trujących narkotyków.

Plantacol z kodeiną dla dorosłych przeciw uporczywemu kaszlowi z jakiegokolwiek powodu, szczególnie zaś dla chorych pierświ. **Cena 2 K.**

Wyrób i główny skład wysyłkowy

Apteka pod „Hygieą” Emila Jezlarskiego

dzierżawca B. SCHEINBACH

Lwów, ulica Gródecka 1. 30.

Telefon 1181,

1319

CUKIERNIA
DEZYDERYUSZA SZOLCA

Lwów, Trzeciego Maja 15. Tel. 109.

poleca wyborowe ciasta w rozmaitych gatunkach: cukry, pomadki, konfitury, kawę, herbatę, czekoladę. Przyjmuje zamówienia na bale, pikniki, wesela po umiarkowanej cenie. Lody i zimne legominy na zamówienie. Przy większych zamówieniach stosowny opust. 2249

!! Codziennie świeże pączki !!

Teatr rozmałości VARIÉTÉ BRISTOL

Występy pierwszorzędných artystów. Codziennie 2 komedye.
POCZĄTEK O GODZ. 8. WIECZÓR. 2649

Ludowym, stanowczo najkorzystniejszym i najtańszym zakładem ubezpieczeń jest dziś

„BIOS“

Towarzystwo wzaj. pomocy w Temeszwarze

— GENERALNA REPREZENTACJA: Lwów, Słoneczna 47.

Do 50 lat bez lekarskiego badania!

ODDZIAŁ ubezpieczeń na wypadek śmierci, niezdolność do pracy i rentowych. Zabezpieczenie wsparć posagowych. Zabezpieczenie upewnień usamodzielnienia. W przeciągu 1 i 1/2 roku ubezpieczono kapitał 20.000.000 koron. Prospekty, statuta, oraz wyjaśnienie bezpłatnie. Zastępców o rozległych stosunkach poszukuje się. 2287

Taniej niż wszędzie

znakomite pióro korczyńskie

bieliznę stołową i wszelkie inne wyroby tkackie. Również silne materye na ubrania dla każdego stanu i na każdy sezon poleca Kłania Józefa Józefa „pod opieką Najsw. Roz.” w Korozyńcu, obok Krosna. (Galicya). 1814 Cenniki i próbki na żądanie darmo

Wypożyczalnia książek

pod firmą:

„Książnica literacko-naukowa“

Lwów, Kopernika 14

Bogato zaopatrzona w najcenniejsze utwory powieściowe i naukowe, oraz w najświeższe nowości. Nowe dogodne warunki abonamentu. Dla Pp. Akademików i studentów zniżki. Abonament na prowincję o znacznie niższej kauce.

2651

Józef Rossmanith - Nowy Sącz

Fabryka maszyn, konstrukcji żelaznych i siatek poleca

Ogrodzenia siatkowe, siata do szutru i piasku.

Poręcze drogowe i mostowe z rur, kątówek lub trawers.

Konstrukcje żelazne: dachy, mosty, balkony, ściany, werandy, bramy itp.

Odfewy każdego rodzaju według swoich lub nadesłanych modeli i rysunków z żelaza, stali lub metali.

Przybory dla kanalizacji: zasuwy, kłapy, ścieki kraty kanałowe itp.

STAL I ŻELAZO KUTE.

Cenniki i kosztorysy na żądanie wysyła.

2501

DACHY NIE WYMAGAJĄCE REPARACJI • POKRYCIE MUROW OD STRONY WIATRU

Eternit

LUPK ASBESTOWY

ZAKŁADY ETERNITOWE LUDWIK MATSCHKI, VOCKLABRUCK WIEDEN BUDAPEST, NYERGES, UJFALU

1414 Zastępstwo na Lwów: **HENRYK EBER**, Lwów, Mickiewicza 5.
Zastępstwo na zachodnią Galicyę: **Salomon Rittermann**, Kraków, ul. Wrzesińska 11.

UNIA GALICYJSKA

dla wyrobów żelaznych i budowy mostów
w Stanisławowie

sp. z o. p. — telefon 1. 125.

wykonuje i dostarcza wedle własnych lub nadesłanych planów

Konstrukcje żelazne: dachy, stropy, słupy, hale, budynki żelazne, oranżerye, wieże, schody.

Mosty żelazne blaszane i kratowe, drogowe lub kolejowe.

Wyroby ślusarskie: artystyczne i budowlane, okna (patent „Meteor”), drzwi ogniotrwałe, bramy, ogrodzenia, sztachety, balustrady, wózki na węgle.

Zakład samorodnego spajania metali.

Koncesjonowany zakład wyrobów kotlarskich: kotły, zbiorniki, kłapy, zasuw, beczkowozy, windy, krany. Rekonstrukcje wszelkich maszyn parowych i wodnych.

Budowa tartaków, młynów, gorzelń itd. itd.

Nasze biuro techniczne projektuje na życzenie bezpłatnie kosztorysy i plany.

2162

Usona

Obuwie marki światowej najtrwalsze i najelegantsze, dla Pań i Panów i dzieci, tylko w składzie

Leopolda Haasa

Lwów, Karola Ludwika 3 i 35.

od 1. kwietnia b. r.

III. filia: ulica Gródecka 1. 60.

Kalosze i śniegowce petersburskie, po cenach fabrycznych.

2039

**Anteka pod „ZŁOTĄ GWIAZDĄ”
PIOTRA MIKOŁASCHA**
Lwów, ul. Kopernika 1. 1

wyrabia i poleca

SYRUP

Sulfogujacalowy i Syrop sulfogujacalowy z kołą

jako skuteczny środek przeciw kaszlowi innym chorobom dróg oddechowych w działaniu zupełnie identyczny z innymi podobnymi wyrobami zagranicznymi, co też orzekła komisja przemysłowo-lekarska Towarzystwa lekarskiego.

Syrup sulfogujacalowy jest o połowę tańszy od podobnych wyrobów zagran. i kosztuje tylko K. 2.
Syrup sulfogujacalowy z kołą kosztuje K. 2-50.
Wydaje się wyroby te tylko na przepis lekarski. Do nabycia we wszystkich aptekach. 2280

Należy żądać wyraźnie wyrobu apteki
Piotra Mikolascha we Lwowie.

Ostrzega się przed naśladownictwem.

Biuro dla oddłużeń

Lwów, Zybkiewicza 32. 2401

wyrabia pożyczki osobiste, skryptowe, hipoteczne i hipoteczno-przemysłowe.

Powszechny Bank depozytowy

Filia we Lwowie, ul. Kościuszki 6
Kapitał akcyjny K 33,000.000

poleca do ciągnięcia 15-go maja

4% losy węgierskie Banku hipot. z główną wygraną K 40.000

3% losy zakł. Kred. ziem. I. em. z główną wygraną K 90.000

za gotówkę po kursie dziennym około kor. 580 lub na dowolne spłaty w rachunku bieżącym bez podwyższenia ceny. Pierwsza wpłata na obydwie losy K 80, reszta spłacalna dowolnie. Prawo gry i kupony należą do nabywcy. Czeki pocztowe darmo. Zlecenia giełdowe i lokacje kapitałów załatwia najkorzystniej. Przyjmuje wkładki na książeczki od K 2 począwszy z 1% i wypłaca do K 5000 bez oprocentowaniem 1/4 10 wypowiedzenia. — 2217

Celem położenia tamy nadużyciom niektórych restauratorów, mamy zaszczyt podać do publicznej wiadomości, że

PIWO OKOCIMSKIE

sprzedają na szklanki tylko następujące firmy:

*Töpfer N., Trybunalska 12.	Kelcz J., ul. Chorażczyzna.
*Adler, pasaż Hausmana.	*Kiczales, Łyczakowska 55.
Chameides, hotel warszawski.	*Kostkiewicz, Łyczaków.
Czaczkas, Leona Sapiehy 83.	*Kotarba, ul. Halicka.
*Czytelnia kolej., dworzec czerniowiecki.	Kreindler, pl. Bernardyński.
Demków, ul. Działyńskich.	Kühl M., Gródecka.
Drucker E., Gródecka.	Lauffer, Sobieskiego.
Einhorn, Gródecka 18.	Löwenheek J., Trybunalska.
Ehrenpreis, ul. Teatralna.	Maksymowicz, ul. Sokoła.
Eribaum, Gródecka 46.	Mehr, kantyna 30 p. p.
Feld L., Zimorowicza 10.	*Nowożeniuk, ul. Bema 53.
Feldman A., Kopernika.	*Nussenblatt, Gródecka.
*Fisch, ul. Szeptyckich.	*Pałac sportowy, Zielona.
Fischer, św. Marcina.	*Przybylski, Teatralna.
*Fleischer, Gródecka 93.	Rottenberg, Sykstuska 32.
*Fleischman, Hotel Pański.	Rubin, ul. Kopernika.
Fränkel J., Leona Sapiehy.	Rudzinski, restauracja kol.
Frostyng Max, Wałowa.	Stroh, Janowska.
*Frydrych, tow. Skała.	Schapiro S., Rynek 26.
Fuchs M., Podwale.	Skoplak i Solski, ul. Le-
Goldberg H., Chorażczyzna.	martowicza.
Grüfeld Mina, Janowska.	Schmallenberger I., ul. na
Grüfeld B., Janowska.	Bajki.
Herold A., Krzyżowa.	Tennenbaum I. Jagiellońska.
Heinstein J., Lenartowicza 1.	*Trawka, Piekarska 18.
*Hoch, ul. Łyczakowska 62.	*Turczyński, sala Gwiazdy.
Jungmann, Karola Ludwika.	Waldbaum, Krakowska 25.
Kanarienvogel, Sykstuska 4.	Waldmann, plac Unii brze-
Karten H., Polna.	skiej.
*Kawiarnia „Elite”, Krasic-	Wasserman M., Krzyżowa.
kich.	Weissberg, Gródecka 49.
*Kawiarnia Europejska, Ja-	Woroniak Rynek.
giellońska.	Zimet H., Kazimierzowska.
	Zuckermann, Zimorowicza.

Bok okocimski.

*Töpfer N., Trybunalska.	Kelcz, Chorażczyzna 2.
*Adler O., Pasaż Hausmana.	Kostkiewicz, Łyczaków 4.
Baczewski H., pl. Halicki.	Kunzek, ul. Krakowska.
Chameides, hotel warszawski.	Niemand K., ul. Krótk.
Czaczkas D., L. Sapiehy 83.	Parnes W., Krakowska.
Einhorn, Gródecka 18.	Parnes, Kazimierzowska.
Feld, Zimorowicza 10.	Schapiro S., Rynek.
Fleischer, Gródecka 93.	Waldbaum A., ulica Kra-
Fuchs Z., ul. Kollataja.	kowska.
Jungmann, Karola Ludwika.	Weisberg, ul. Gródecka.
Heinstein L., Pańska.	Zuckermann, Zimorowicza.
Jaeger W., św. Mikołaja.	

Porter okocimski.

Ehrenpreis, ul. Teatralna.	Kawiarnia Ruska ul. Sy-
Friedfeld R., Karola Ludwika.	kstuska.
Feldman, ul. Kopernika.	Kelcz Ign., Chorażczyzna.
Fenster N., Łyczakowska 22	Kucharski Wł., ul. Czarne-
Frostyng M., ul. Wałowa	ckiego 2.
Hackel M., pl. św. Teodora	Lauffer M., Sobieskiego.
Heller J., ul. Sobieskiego.	Skirka, dworz. Podrzamcze.
Jäger A., ul. Słoneczna.	Steinbach L., Szajnochy.
Karten H., ul. Polna.	Tennenbaum J., ulica Ja-
	giellońska.

Uwaga! Gwiazdką (*) oznaczone firmy sprzedają w swoich lokalach wyłącznie piwo okocimskie.

Ozyasz Wixel i Syn

c. i k. austr. i król. rum.
dostawcy nadworni
we Lwowie,
ul. Bogusławskiego, 1. 9-11.
telefon nr. 6.

Jeneralne zastępstwo i główny skład

c. k. uprzyw. krajowego browaru parowego Jana Götza w Okocimie i l. pilzneńskiego browaru akcyj. w Pilźnie, Skład piwa flaszkowego u p. S. WIESERA, ul. Sykstuska 1. 30. — Telefon nr. 149. 1439

Transmisye

2538

najnowsze-
go wynalaz-
ku, niedo-
ścignione
w zaletach
z patento-
waniami 40-
zyskami

„Calypsol”. — Zalety: 50 proc. zaoszczędzenia na smarze, niema łożysk pierścieniowych (Ringschmierlager), nie potrzeba oliwy, która niszczy fundamenta. Smar „Calypsol” daje się raz na 2 lata, odpada obsługa, pewność ruchu, lekki bieg. Kosztorysy darmo, wyjazd inżyniera z modelami na żądanie, referencye pierwszorzędną, ceny niskie. — Austr. zakłady trans. DIAMOND LUBRICATING. — Gen. Reprezentant

inż. Władysław Lammel
Lwów, ul. Leona Sapiehy 1. 31. — Telefon nr. 1575.

Redaktor odpowiedzialny: JERZY KONARSKI.
Drukiem Spółki Drukarskiej „Prasa” ul. Sokoła 4.